

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Ispraviteljski oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2 — Telefon št. 190.
Račun: pri pošti št. 442 zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praha číslo
78 190, Wien št. 105 241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za izposojništvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Nemški izgovori

**Ekspeze zunanjega ministra Curtiusa o carinski uniji
z Avstrijo — Minister je skušal dokazati, da je po-
godba le gospodarskega značaja**

Berlin, 31. marca. Na današnji seji
državnega sveta je imel zunanji minister
dr. Curtius svoj napovedni govor o nem-
ško-avstrijskem carinskem sporazumu. Med
drugim je izjavil:

Povod, ki je dovedel avstrijsko in nem-
ško vlado k skupnemu delu, so bile gospo-
darske skrbi. Nemčiji ograža brezposel-
nost 5 milijonov delavolnih ljudi, tišči vr-
sta političnih obveznosti in pomankanje
kapitala. Razen tega ji grozi zaradi sla-
bega položaja njenega poljedelstva težke
gospodarske in socialne nevarnosti. Zato
stremi po sanaciji in povzdigu notranjega
trga, kakor tudi po povečanju trga in raz-
širjenju svoje zunanje trgovine. Avstrija,
ki je bila iztrgana iz velike gospodarske
enote in katere prebivalstvo živi že deset
let pod svojim kulturnim nivojem, mora
za sledovati enake cilje. Obe državi pričau-
kujeta, da bosta s prilagoditvijo svojih
carinskih in trgovsko-političnih razmer ter s
povečanjem svobodnega gospodarskega pro-
meta dvignili in razširili svoje narodno go-
spodarstvo. Naše postopanje se giblje strogo
v okviru celokupnega evropskega sode-
lovanja.

Na mednarodnih razpravah zadnjih dni
se je ponovno poudarjalo in priznalo, da
je gospodarska stiska Evrope v prvi vrsti
nastala zaradi njene razcepljenosti. Zato je
nujno potrebno, da se vsa Evropa združi v
veliko gospodarsko ozemlje, da se pode-
rejo carinski zidovi in ustvari večji in
odpornejši notranji trg. Ideja regionalnih
dogovorov in združitve sil stopa vedno bolj
v ospredje. Misel regionalnega gospodar-
skega sodelovanja je prevladovala tudi na
sestankih jugovzhodnih evropskih agrarnih
držav. Iz te ideje se je rodil tudi načrt
carinske unije med Jugoslavijo in Rumu-
nijo. Nemška in avstrijska vlada se zave-
data, da stremita s svojim načrtom v isti
smeri. Njuna izjava, da sta pripravljena za
pogajanja o enaki ureditvi tudi z drugimi
državami, je bila podana v prepričanju, da
bi se tak sporazum dosegel v mejah ev-
ropskih gospodarskih zakonov. Njun na-
črt je manj ekspanziven kakor načrt če-
škoslovaškega zunanjega ministra, ki je
našo ponudbo v naprej odklonil in stremel
po carinski uniji Male antante s priteg-
nitvijo Avstrije in izrecno izključitvijo
Nemčije.

Slišali smo, da smatra Francija zaklju-
čitev nameravane nemško-avstrijske pogo-
dbe za protizakonitno, ker da je v nasprotju
z mednarodnimi dogovori. Mi smo dobro
vedeli, da se je treba ogniti tudi samemu
videzu kršitve neodvisnosti Avstrije. Prav
to je bilo tudi odločilno za smernice po-
godbe, kakor smo jih objavili. Res je, da
zasleduje ta načrt carinsko unijo, torej
svobodo blagovnega prometa na znotraj in

identičnost carinske in trgovske politike
na zunan, vendar je ta carinska unija po-
polnoma sui generis, ker je prilagojena
posebnemu položaju Avstrije.

Če upoštevamo, kako skrbno sta obe
državi pazili na spoštovanje obstoječih ob-
veznosti Avstrije, se ni lahko otresti bo-
jazni, kakor da bi tolmačenje pogodb in
ženevskih protokolov temeljilo na tem, da
se ne ohrani neodvisnost Avstrije, temveč
se poniža na državo drugega reda.

Znano je, da je angleška vlada predla-
gala, naj bi se pred nadaljnjimi sklepi v svetu
Društva narodov. Jasno je, da ne moremo
priznati potrebe razprave o pravnem vpra-
šanju, vendar pa je samo po sebi "mevno",
da se obravnavanju zadeve pred Društvom
narodov ne bomo odrekli. G. Henderson
je napovedal, da bo predlagal, naj pride
zadeva na dnevni red prihodnjega zaseda-
nja Društva narodov. Temu nimamo ugo-
varjati, pri čemer pa računamo s tem, da
bo pred tem razpravljalo o stvari že ev-
ropski študijski odbor. Da je nemško-av-
strijsko postopanje sprožilo razna gospo-
darska vprašanja, je razumljivo. Nerazum-
ljivo pa se mi zdi, govoriti pri tem o kr-
šitvi dobrega sporazumevanja med narodi
ali celo ogražanju miru. Zato ne morem
priznati, da bi mogel biti nemško-avstrijski
načrt ovira za razoročeno konferen-
co v prihodnjem letu. Nobena država
na svetu ni na miru v Evropi in njegovi
okrepitevi bolj interesirana kakor Nemčija
in Avstrija.

Če se nemško-avstrijska pogodba azume
in sprejme tako, kakor sta jo zamislili obe
stranki, se bo lahko uveljavilo spoznanje,
da jo je uvrstiti med prizadevanja za ure-
ditve splošnega gospodarskega položaja v
Evropi.

Komentarji nemškega tiska

Berlin, 31. marca. AA. Večerno časopis
je komentiral splošno zelo ugodno go-
vor zunanjega ministra dr. Curtiusa in na-
glašal, da je bil zmoren. »Deutsche Tages-
zeitung« odobrava dr. Curtiusov protest
proti nemškemu postopanju z Nemčijo v
tem vprašanju, ker so druge evropske države
že sklenile ali pa nameravajo skleniti
carinsko zvezo. Nacionalistični »Lokal-
zeitung« pravi, da so diplomatski argumenti
zunanjega ministra utemeljeni. Demokrati-
ski »Börsencourier« poudarja, da je bil go-
vor zunanjega ministra preveč defenziven
in premalo energičen. »Vossische Zeitung«
pravi, da je dr. Curtius povedal jasno, da
se Nemčija ne bo pustila odvrti od Bri-
andovega napada s svoje poti in da je pre-
pričana o svoji pravici.

Katastrofalen potres v Nicaragui

**Potres je popolnoma uničil glavno
mesto Managua — 300 človeških
žrtev — Po potresu je izbruhnil**

Colon, 31. marca. g. Srednje-ameriški
republiko Nicaragui je dopoldne zadela
strašna potresna katastrofa. Najbolj prizade-
to je glavno mesto Managua, ki je po-
polnoma razdejano. Po zadnjih vesteh je
potres zahteval tudi okoli 300 človeških
žrtev, vendar te vesti še niso potrjene.
Strva škoda je ogromna. Telefonske in
brazovne zveze s potresnim ozemljem so
pretrgane. Prvi potresni sunek je bil ob
11. dopoldne. Večina lahko zidane stavbe
so se takoj podrle. Na velikem trgu v
Managui je izbruhnil požar, ki se je z ne-
verjetno naglico razširil po vsem mestnem

delu. Deloma zaradi potresa, še bolj pa za-
radi poznejšega ognja so uničene vse na-
prave panamske zrakoplovne družbe z
nekaterimi letali.

New York, 31. marca. g. Na poročila o
potresni katastrofi v Nicaragui je predsed-
nik Hoover takoj pozval oblastva, naj uve-
dejo velikopotezno pomožno akcijo. Mno-
gim vojnim ladjam in pomorskim oddel-
kom je bilo naročeno, naj odidejo proti
potresnemu ozemlju. Ameriška vojna ladja
»Rochester« je zvečer z živili in zdravili že
odplula tjakaj.

Požar v šoli na Gorškem

Trst, 31. marca. d. Današnji listi poro-
čajo o požaru v Česoci pri Bovcu, kjer je
preteklo noč nekoliko minut po polnoči iz-
bruhnil ogenj na tamošnji šoli. Domačini
so s pomočjo bovskih gasilcev ognjen takoj
pogasil, tako da šola ni utrpela večje ško-
de. Poškodovan je le del strehe in zgore-
lo je nekoliko pohištva. Ogenj je nastal v
onem delu, kjer biva učiteljska, in ne v
praznih šolskih sobah. Kljub temu je oblast
tako obdolžila požiga Slovence ter je ta-
ko zaprla kakih dvajset oseb. Kakor v
vseh slabihih primerih, tako je preiskava
tudi to pot »ugotovila«, da so bila stano-
vanja učiteljev nalašč poškodovana s pe-
troilejem, da bi se bil ogenj zanesljivo pri-
jel.

Tem poročilom o požaru na šoli v Čes-
oci dostavljata tako »Piccolo« kakor »Ce-
polo« zopet ogorčene napade na slovensko
ljudstvo, češ da so se hoteli posamezniki
znesti nad ne ljubeč italijansko šolo in nad
učitelji. Oba tudi poročata, da sta dva
osumljenca izmed 20 aretiranih baje že pri-
znala svojo soudeležbo na požigu. Pri sli-
čnih dogodkih italijanska varnostna oblast
vedno naloži skrivno nekaterim domači-
nom, da si bomo lahko ugotovila prave
krivce, ako bi resno hotela.

Ogromen gozdni požar v Italiji

Milan, 31. marca. g. V gozdovih na hribu
Borgna, v bližini Intre, je izbruhnil požar.
Plameni so se širili s strašno naglico in
je bil v malo urah ves hrib v ognju. Stevil-
na posestva na hribu so morali v vsej nag-
lici izprazniti. Šele po dnevnovalnem delu se
je posrečilo požar omejiti na prostor, kjer
je izbruhnil. Že doslej povzročena stvar-
na škoda je zelo velika. Zgorelo je mnogo
gozda. Požar je nudi posebno v večernih
urah grandiozno sliko, tako da se je zbra-
lo do 10.000 radovednežev iz bližnje in
daljnje okolice, ki so opazovali divjanje
elementov.

Bomba v vili italijanskega prestolonaslednika

Rim, 31. marca. g. V kraljevskem gradu
v Turinu, kjer stalno prebiva italijanski
prestolonaslednik Humbert, so našli peklen-
ski stroj in ga odstranili, preden je eksplodiral.
Policija v Turinu je uvedla strogo
preiskavo. Prestolonaslednik je odpotoval
iz Turina in odšel v neko zimsko zdravil-
nišče.

Incident pri praških rokoborbah

Praga, 31. marca. h. Včeraj popoldne je
prišlo med borbami v rimsko-grški roko-
borbi v Lucerni do razburilivega prizora.
Eden izmed gledalcev, trgovski namesteč-
nec Josp Koudsek se je med borbami ita-
lijana in Francoza tako razburil, da je
vzkliknil »Eviva makaroni!« V bližini se
deči prvi legacijski svetnik italijanskega
poslaništva grof San Severino je nato vstal
in prisilil Koudseka za vrat. Sportno ob-
činstvo se je kmalu razdelilo v dva tabora
in v dvoranah je nastal precejšen krik in
vik. Grof se je legitimiral in nato umaknil.

Eksplodizija v španskem rudniku

Madrid, 31. marca. AA. Iz Oviada poro-
čajo, da so v tamošnjem rudniku eksplodirali
plini, pri čemer je bilo 9 rudarjev
ubitih, štirje težko ranjeni, dočim jih 50
pogrešajo.

Dovoljevanje znižane vožnje na železnih

Beograd, 31. marca. p. »Službene Novine«
objavljajo odlok generalne direkcije držav-
nih železnic o izvrševanju pravilnika o brez-
plačni in znižani vožnji na državnih želez-
nicah in parnikih, s katerim se prenaša
večina kompetenc za dovoljevanje zni-
žane vožnje in drugih ugodnosti na oblast
ne železniške direkcije. Ljubljanska želez-
niška direkcija je pristojna za vso dravsko
banovino.

GOSPODARSKO ZBLIŽANJE S ČEŠKOSLOVAŠKO

**Ustanovitev skupne gospodarske zbornice — Velik odmev podpisa
trgovinske pogodbe — Izjave ministrov Beneša in Bradača**

Praga, 31. marca. h. Ob veliki ude-
ležbi vseh gospodarskih krogov se je
vršila danes ob 16. popoldne v veliki
dvorani starostnega magistrata usta-
novna skupščina jugoslovnsko-češko-
slovaške trgovske zbornice. Skupščine
so se udeležile številne reprezentativ-
ne osebnosti češkoslovaškega gospo-
darstva.

Po uvodnem govoru višjega ravnatelja
Živnostenske banke dr. Preissa, ki je kot
predsednik gospodarske sekcije Slo-
vanskega ustava vodil skupščino, je
povzel besedo jugoslovnski poslanik
dr. Kramer, ki je poudaril velik pomen
ustanovitve te trgovske zbornice. Na-
glasil je, da je treba po združitvi kul-
turnih interesov priti sedaj tudi do po-
globitve gospodarskih odnosov. Po-
slanik je zaključil svoj z velikim odo-
bravanjem sprejeti govor z obljubo, da
bo podpiral stremeljenja trgovske zbor-
nice.

Enako odobravanje je žel tudi go-
vor jugoslovnskega trgovskega mi-
nistra dr. Demetroviča. Za Slovaško je
govoril notranji minister dr. Slavik.

Poslanec Šeba, bivši češkoslovaški
poslanik v Beogradu, je pozdravil v sr-
bohrvaščini vse navzoče goste in govo-
ril o svojih bogatih izkušnjah iz svojega
bivanja v Jugoslaviji. Trgovinski
minister dr. Matoušek je pozdravil v
imenu trgovskega ministrstva novo
trgovsko zbornico in ji obljubil podporo
vseh češkoslovaških oblastí.

Pri volitvah je bil izvoljen za pred-
sednika zbornice ravnatelj dr. inž. Dvo-
raček. Za podpredsednika bo na eni
prihodnjih sej izvoljen narodno-demo-
kratski poslanec dr. Hodač.

O včerajšnjem podpisu trgovinske
pogodbe med Jugoslavijo in Češkoslo-
vaško prinašajo razen nemških dnev-
nikov, ki objavljajo samo kratko vsebino
izjav ministrov dr. Demetroviča brez
komentarja, vsi češkoslovaški dnevni-
ki dolga podrobna poročila in izjavo mi-
nistra dr. Demetroviča na uvodnih me-
stih.

Glasilo agrarne stranke »Venkov«
objavlja razen tega uvodnik svojega
gospodarskega urednika, v katerem
opozarja na težkoče pogajanj, ker sta
bili delegaciji vezani deloma zaradi za-
konodaje, deloma pa zaradi klavzule o
največjih ugodnostih.

Po podpisu pogodbe je izročil dr. De-
metrovič članom češkoslovaške trgo-
vske delegacije visoka jugoslovnska
odlikovanja. Minister dr. Beneš je iz-
ročil članom jugoslovnske delegacije
visoka odlikovanja, med drugim tudi
šefu dr. Pilji red Belega leva II. razre-
da, dr. Mogoviću pa isti red III. razre-
da. Popoldne je minister dr. Demetro-
vič posetil češkoslovaškega ministra za
kmetijstvo Bradača v uradu in mu iz-
ročil red sv. Save II. razreda.

Danes popoldne je odšel minister dr.
Demetrovič v spremstvu prvega tajnika
Lazareviča na pokopališče v Olšany,
kjer je položil venec na grob srbskih
vojakov, ki so umrli med vojno. Ob 4.
popoldne se je minister dr. Demetrovič
udeležil ustanovne skupščine jugoslov-
nsko-češkoslovaške trgovske zbornice. Zve-
čer je priredil jugoslovnski poslanik dr.
Kramer dine, na katerega so bili med
drugim povabljeni minister Demetrovič
s soprogo, namestnik šefa vlade Bechy-
ne, zunanji minister dr. Beneš, trgovski
minister Matoušek, vsi z damami in
kancelar predsednika dr. Šamal. Ob 10.
zvečer se je vršila na poslanišču re-
cepcija, na katero je bilo povabljenih
150 oseb iz vseh družabnih krogov.

Beneš o novi pogodbi

Praga, 31. marca. d. Po včerajšnjem po-
pisu trgovinske pogodbe med ČSR in Ju-
goslavijo je zunanji minister dr. Beneš
izjavil novinarjem:

»Pravkar končana pogajanja o carinsko-
tarifnem delu trgovinske pogodbe med Če-
škoslovaško in kraljevino Jugoslavijo so
nadaljnja etapa k gospodarskemu zblizanju
naših dveh držav. Nova pogodba naj bi bi-
la izraz prijateljstva med obema državama
na področju praktičnih trgovinskih
zvez z odpiranjem novih možnosti v tr-
govini obeh držav, ki si priznava carin-
ske olajšave v medsebojni zamenjavi bla-
ga. Razen tega ojačuje pozicijo Jugoslavi-
je na češkoslovaškem trgu veterinarska
pogodba, ki bo olajšala uvoz živine.

Gotovo ni brez pomena, da se je to do-
godilo v času sedenja mednarodne gospo-
darske krize. Obe državi sta s tem poka-
zali odločno voljo, da hočeta ozdraviti go-
spodarsko krizo z omogočenjem najbrže
izmenjave blaga, a nikakor ne v zaledenjo
izolacijo. Vladi obeh naših držav sta imeli
v vidu prav tako tudi druga sredstva, ki
so primerna za ublažitev sedanje gospo-
darske krize, zlasti možnost sporazuma
med državami, ki so po svojih gospodar-
skih odnosih med seboj tesno zvezane.
Pri tem se je razpravljalo tudi vprašanje

takozvanega preferenčnega carinskega po-
stopka. Obe sta smatrali smernice, dolo-
čene na mednarodnih konferencah, kot pri-
merno podlago za rešitev tega problema in
obe naši državi sta tudi odločeni pristopiti
k konkretni rešitvi tega vprašanja, čim
bodo dani pogoji za tak preferenčni postop-
ek.

Izjava kmetijskega mini- stra Bradača

Praga, 31. marca. d. Češkoslovaški mi-
nister za kmetijstvo dr. Bohumir Bradač je
izjavil glede na podpis češkoslovaške - ju-
goslovnske trgovinske pogodbe med dru-
gim:

»Vzajemni trgovinski odnosi med Ju-
goslavijo in Češkoslovaško so bili šele s to
pogodbo definitivno urejeni; čeprav morda
pri pogajanjih ni bilo ugodno vsem zahte-
vam ene ali druge strani, vendar pa se bo
do mogli poglabiti in v marsikaterem oziru
zboljšati. Popolnoma sem prepričan, da
bosta imeli obe pogodbeni stranki od nje
mnogo koristi. Pogodba je največjega po-
mena že zaradi tega, ker je z njo politično
prijateljstvo med obema državama sedaj
ojačeno tudi na gospodarskem polju in ker
so z njo podani pogoji za najožje trgovin-

ske zveze. Sedaj je odvisno od trgovinskih
spособnosti gospodarskih krogov obeh držav,
da se ti pogoji koristno izrabijo.

Na vprašanje, ali more Jugoslavija sedaj
računati na povečanje izvoza svojih kme-
tjskih proizvodov, je izjavil, da je na to
vprašanje prav za prav že odgovoril v go-
rnjih izjavah. Izvoza Jugoslavije v Če-
škoslovaško tudi doslej ni ovirala carinska
zaščita češkoslovaških kmetijskih proizvo-
dov, pač pa mnogo bolj oddaljenost Ju-
oslavije, ki je otežkočala konkurenco z Ma-
džarsko, kakor tudi to, da Jugoslavija do-
slej ni imela trgovske organizacije, ki bi
mogla organizirati izvoz v Češkoslovaško
po načrtu in z uspehom. Od te poslednje
okolščine bo tudi odvisna možnost pove-
čanja jugoslovnskega izvoza kmetijskih
proizvodov. Jugoslaviji smo dali vse konce-
sije, ki so bile mogoče, da ne bi škodovali
življenjskim interesom našega kmetištva.
Izkoriščanje teh koncesij je odvisno od do-
bre organizacije izvoza in Jugoslaviji bomo
v tem pogledu pomagali. Pomagati ji hoče-
mo pri izgraditvi te organizacije in z vse-
mi silami bomo podpirali vzajemne zveze
naših trgovinskih in kmetijskih ustanov,
kakor tudi jugoslovnsko organizacijo pri
uvozu vseh kmetijskih proizvodov, ki jih
moramo uvažati.

Avstrija nam je odpovedala trgovinsko pogodbo

**Z včerajšnjim dnem je Avstrija odpovedala za 1. julij
trgovinsko pogodbo z Jugoslavijo**

Dunaj, 31. marca. sg. Avstrijska po-
slanika v Beogradu in Budimpešti sta
danes v imenu zvezne vlade za 1. julija
1931, torej v roku treh mesecev, odpove-
dala trgovinsko pogodbo z Jugoslavi-
jo in Madžarsko. Ta ukrep je bil na-
meravan že lani in se je o njem s pri-
zadevanji vladami pri pogajanjih za no-
vo pogodbo ponovno razpravljalo.

Odpoved je bila od avstrijske strani
sporočena s pristavkom, da pričakuje
avstrijska zvezna vlada z gotovostjo,
da bodo nova pogajanja, ki so v teku,
v razpoložljivem času omogočila novo

ureditev trgovsko-političnih odnosov.
Avstrijska vlada se je terminu odpove-
di morala brezpogojno držati, posebn-
o iz budžetarnih razlogov, ker raču-
na v drugi polovici leta na podlagi
zadnjih carinskih izprejemov z bistve-
no višjimi carinskimi dohodki.

Trgovsko-politična pogajanja, ki jih
vodi dr. Schüller v Rimu, zaradi te opo-
vedi ne bodo prizadeta. Če se bo po-
srečilo doseči v teku treh mesecev novo
pogodbo, bo ostala konstitutna s trgo-
vinsko pogodbo urejenih odnosov z
Jugoslavijo ohranjena.

Dunajska sodba o fašističnem režimu

**Ugotovitve dunajske »Arbeiter Zeitung« — Jugoslovnsko prebival-
stvo preganjajo fašisti kakor nekdanj Prusi Poljake**

Dunaj, 31. marca. d. »Arbeiter Zeitung«
priobčuje poročilo svojega tržaškega do-
pisnika o preganjanju jugoslovnskih ka-
toličanov v Italiji. Poročevalec navaja med
drugim:

Fašisti preganjajo jugoslovnsko prebi-
valstvo v Italiji z radikalnimi ukrepi in
docela v duhu političnih prognoz, ki so
bili na dnevnem redu v Prusiji pod vladjo
Viljema II. proti Poljakom. Fašisti vidi-
rajo v jugoslovnske domove in preganja-
jo šolsko decu, ker govori svoj maternski
jezik. Strašni primer učitelja Sotosantija,
ki je pljuval svoji šolski deci v usta, ker
je slabo izrekala italijanske besede, je še
vedno v živem spominu. Kakor je znano,
je bil Sotosanti ustreljen.

V drugi polovici januarja so v Cerovem
prišli 15 srednješolcev v starosti od 10
do 16 let, ker niso hoteli stopiti v fašisti-
čno mladinsko organizacijo. Držali so jih
v zaporu 2 meseca in izpustili šele, ko so
njihovi roditelji izdali ogromne odkupnine
v obliki honorarjev za fašistične odvrti-
ke. 15-letni dijak Brezovšek je umrl tri
dni po prihodu iz zapore in je podlegel ra-

nam, ki so mu bile prizadejane v zaporu.
Ta primer je izzval ogromno ogorčenje slo-
venskega prebivalstva proti fašistom.

V Borstu pri Trstu so napadli kmetoval-
ca Petra Cesarica, ker sta njegova dva si-
nova pobegnila v inozemstvo, ko so ju ho-
teli postaviti pred preki sod. Cesariceva
hčerka je dobila srčne napade zaradi stra-
hu, njenega očeta pa so našli na cesti vse-
ga v krvi. Vse to je le neznamen del onega,
kar se v resnici dogaja in o čemer
izve javnost.

Nato navaja poročevalec, kako je bilo
deset duhovnikov, ki so propovedovali
v materinskem jeziku, postavljenih pod
policijsko nadzorstvo. Krščansko - soci-
alni organizator Ivan Rejec je bil obso-
jen na tri leta zapore, ker so ga denun-
cirali italijanski svetokriški kapucini, ki
so jih poslali v tamošnje kraje, da poita-
ljančijo in pofašistijo slovensko duhovščino.
Istrski Jugoslaveni so svoja razpore-
lagali s 600 zasebnimi šolami, osnovnimi
in višjimi, z 900 učitelji in so imeli 400
kulturnih zavodov. Sedaj so jim fašisti
razbili njihovo zadnjo organizacijo.

Problem jugoslovnske narodne manjšine v Italiji je važen mednarodni problem

**Sodba uglednega francoskega lista o vzrokih napetosti med Jugoslavijo
in Italijo ter o nevarnosti fašistične politike**

Paris, 31. marca. p. »Ere Nouvelle« ob-
javlja članek pod naslovom »Italijansko-
jugoslovnski odnosi«; v članku pravi
med drugim:

»Odkar je prišel v Italijo in krmilo fa-
šizem, povzročajo odnosi med Italijo in Ju-
goslavijo veliko skrb vsem prijateljem mi-
ru. Nedavne verske manifestacije, ki so se
vršile v vseh katoliških cerkvah Jugosla-
vije, so jasen dokaz silnega trpljenja ju-
goslovnske narodne manjšine v Julijski Kra-
jini, ki upravičeno povzroča razburjenje
na vzhodni jadranski obali. Italijanski tisk
označuje v svojih komentarjih te verske
manifestacije za politično provokacijo in
kršenje italijanske suverenosti. Obenue
napada zagrebškega nadškofa dr. Bauerja,
kateremu očita, da je v službi pravoslavne
cerkve in mednarodnega prostozidarstva. V
pridigah, ki so jih imeli duhovniki v glav-
nih jugoslovnskih katoliških centrih, ni
bilo niti besedice o kakih politiki, marveč
so govorili samo o krščanski svobodi in za-
hvalili za svoje rojake pod Italijo pravico,
da molijo Boga v svojem jeziku in da obra-
nijo imena svojih očetov.

Pravi vzrok neprestane napetosti odno-
šajev med Jugoslavijo in Italijo je v impe-
rialističnih težnjah, ki jih ob vsaki prilo-
kajo najvišji fašistični krogi, poudarjajoč
skorajšnje osvobodjenje Dalmacije, t. j. in-

tegralnega dela Jugoslavije. Fašistična di-
plomacija razvija v srednji Evropi živahno
akcijo proti Jugoslaviji in podpira rova-
nje habsburških agentov in raznih emigran-
tov, ki so se zasedli na Dunaju in v Ru-
dimpešti, odkoder lansirajo najodurnejše
laži proti Jugoslaviji, kujejo zarote in
pripravljajo atentate, ki jih nato izvršujejo
njihovi plačanci. Kdor pozna to podzemeljsko
akcijo fašistične Italije proti teritori-
jalni integriteti Jugoslavije in proti notra-
njemu redu v Jugoslaviji, ta ve, da je
dvom v miroljubne izjave italijanskih
državnikov popolnoma upravičen. Če bi bile
te izjave iskrene, bi jih morala dokumen-
tirati miroljubna dejanja, ne pa akcije, ki
znajo pripravljati nove vojne. Problem
jugoslovnske narodne manjšine v Italiji
predstavlja mednarodni problem, ki se ga
ne sme več puščati v nemar. Fašistična Ita-
lija mora v interesu evropskega mira opu-
stiti politiko zatiranja in denacionalizaci-
je, kajti jugoslovnska narodna manjšina
ne zahteva nič drugega, kakor priznanje
svojih nacionalnih pravic in spoštovanje
svoje manjšinskega prava. Vse prizade-
vanje italijanskega fašističnega tiska ne
more zmanjšati mednarodnega značaja te-
ga problema. niti omiliti pomečeh in krivice
fašistične Italije proti Jugoslovenom v Ju-
lijski Krajini.

Naši kraji in ljudje

Okrog ljudskega štetja v Ljubljani

Kaj dela in doživlja popisovalna komisija

Ljubljana, 31. marca.

Nocojšnja polnoč je tisti važen trenutek, ki bo odločil za štetje duš. Kdor se rodi še pred polnočjo, pride v popisnico, kdor bo umrl pred to uro, bo ostal nezamovan.

V statistično tehničen pogledu so bila zadnje mesece izvršena zelo velika in tudi z mnogimi napori združena pripravljala dela, ki jih vodi za vsa država centralni statistični urad. Na tone in tone je bilo porabljenega papirja za različne tiskovine, kajti ne bodo šteli samo prebivalstva, marveč tudi hiše, gospodarska poslopja in domačo živino. Za vse to štetje je potrebnih po 9 velikih in malih tiskovnic, ki jih prejmejo popisovalni komisariji. V list o domači živini bodo morali komisariji n. pr. vpisati: konje za štetje let, meze in mule, osle, goveda (tele, junice, krave, volne, krave jalove, junce in bika in vole), bivolce, prašiče, ovce, koze, perutnino (kokoši, peteline, piščeta, gosi, rabe, purane in biserke), naposled še čelne panje. Komisariji bodo v ta list tudi vpisovali, koliko mleka so lani dale krave in koliko jajc so iznesle kokoši.

Zivahno je postalo delo popisovalnih komisarijev. Urad za ljudsko štetje, katerega načelnik je v Ljubljani dr. Pippenbacher, referent mag. nadstevnik g. Fran Govekar in vodja pisarne mag. nadoficial g. Rihard Tavčar, a je prideljenih 154 popisovalnih komisarijev, ki za svoje poslovnanje izbral posvetovalnico občinskega sveta na rotožu. Posvetovalnica je zadnje dni povsem izpremenila lice. Med uradnimi urami vlada živahen vrvež. Stranke marljivo prihajajo po popisnice, če so jih slučajno premalo prejele. Popisovalni komisariji pa prihajajo kratko poročat o izvr-

šenem delu ter iščejo novih informacij o postopanju v konkretnih primerih, kajti praksa je šele pokazala, da je dostikrat zelo težavno izvrševati popisovanje tako, kakor ga je določil pravilnik.

Iz Zagreba je prejel urad nad 120.000 tiskovin, napravljenih po določenih formulirjih. Samo popisnic je okoli 70.000. Delo komisarijev je tem težavnejše, ker mnogi prebivalci ne znajo dajati pravih informacij. Že v nedeljo so komisariji začeli raznašati popisovalne tiskovine. Včeraj in danes se bili vsi od ranega jutra do poznega večera na nogah. Hodili so od hiše do hiše, od stranke do stranke. Vsak komisar ima popolnoma določen rajon, eno ali 2 ulice. Komisariji so naleteli na prav nenavadne primere. Našli so tudi čisto prazne hiše in prazna skladišča. Neki komisar je iskal po vsej hiši neko žensko, ki sicer tam stanuje že dolgo let, a je nikdo ni poznal, ker odhaja z doma zgoraj jutraj in se vrača pozno zvečer. Ne govori z nikomur. Pozno ponoči jo je komisar vendar le našel. Komisar na Zaloški cesti ima zato mnogo opravka, ker mora popisati bolnike v splošni bolnici in v Leonišču. V splošno bolnico je bilo oddanih do 1000 popisnic za kakšnih 700 bolnikov, dalje za strežaje in sestre in stanovalec v bolnici, v Leonišču pa 200.

Komisarijem delajo preglavice dijaki. — Kje naj jih vpisujejo in kako? Saj so odšli na počitnice. Bodo torej popisani v krajih, kjer ravno bivajo. Saj dijake smatra pravilnik v mestu samo za »začasno prisotne«. Na ta način bo v Ljubljani odpadlo več tisoč prebivalcev. Prihodnje dni bodo komisariji začeli pobirati popisnice in nato sestavljati kontrolne liste. Delo mora biti izvršeno do 20. aprila.

Nevarno in zločinsko početje divjih lovcev

Lovski paznik v zanki — Divji lovci uničujejo dragoceno divjačino in ogražajo ljudi — Padel je tudi Bornov kozorog

Ljubljana, 31. marca.

Iz raznih krajev prihajajo poročila o lovskih tatvinah, poleg tega pa tudi pri- tožbe glede izredov lovcev. Po raznih gozdovih se najdejo zanke in čujejo se streli v sedanjem času, ko mora pravi lov počivati. Divji lovci pa postajajo nevarni tudi ljudem.

V Kočevju je neki lovski čuvaj domača postal žrtev svojega poklica. Ko je lezel skozi grmičevje, ga je kar nenkrat dvignilo v zrak in ko se je zavedel nevarnosti, je že visel med vejami par metrov nad zemljo zapet z močno žično zanko. Neki nepridiprav je nastavljal zanko za srno ter jo pritrldil na upogljivo drevo, ki naj bi plen zadržalo in dvignilo od tal. Namesto sme je torej zanka objela lovskega čuvaja in sicer okoli vratu ter pod pazduho leve roke, s katero si je delal pot skozi grmovje. Če bi ga bila zanka zadržala samo za vrat, bi bilo po njem. Z največjo težavo se je rešil iz nevarnega položaja.

Druga prav divjelovska predrznost se je primerila na Sorskem polju. Dva ljubljanska lovca sta našla v svoje lovišče zajca za osveženje krvi. Dogovorila sta se bila z zakupnikom sosednjega lovišča glede sestanka. Še preden sta prišla na določeno mesto, sta zrasla dva rezka strela. Bila sta mnenja, da prijatelj strelja divje golobe. Hotela sta torej prijatelja iznenaditi ter sta lezla po gozdu. Kmalu sta ugledala lovca in misleč, da je njun prijatelj, sta se mu približala. Ko sta bili le še kakih 80 metrov narazen, je lovec na enkrat počenil za drevo in izza dobla se je zablikala puška cev. Ljubljanska lovca sta se najprej čudila, kaj počneja prijatelj, v trenutku pa je že počil strel iz risanice. Zdaj sta se ljubljanska prav hitro zavedala, koga imata pred seboj. Skočila sta vsak v različno zavetje in tudi začela streljati. Zadelo sicer ništa, pač pa sta divjega lovca pognala v beg. Napadena ljubljanska sodita, da je bil star okrog 20 let. Obleden je bil v rdečkasto rjavo kratko suknjo, na glavi pa je nosil svetlo siv klobuk. Divji lovec je zgrešil žrtvi najbrž v razburjenju. Ko sta ga lovca zasledovala proti Jeperškemu gozdu, je zbežal preko ceste v lovišče občne Mavčice. Na begu ga je videl tudi zakupnik lovea, a ker ni vedel, za kaj gre, ga ni ustavljal. Opisal ga je po prav tako, kakor prva dva lovca. Nevami divji lovec je najbrž zasledoval srne, ki se kaj rade zadržujejo v okolici Jeperškega gozda. Oborožen je bil s karabinko.

V Dobri pri Begunjah na Gorenjskem je ustrelil neznan divji lovec najlepšega

kozoroga, kar smo jih imeli na Gorenjskem. Tega kozoroga je importiral šele lansko leto baron Born iz Švice ter je plačal zanj in za transport 45.000 Din. Kljub temu, da je bilo po vsej okolici znano, kako znamenita je ta žival in da je odstrel kozorogov strogo zabranjen ter mora celo posestnik sam prositi za dovoljenje odstrela, se je vendarle našel brezvestnik ter uničil tako dragoceno divjač. Pravijo, da se je že prijavila priča za pojasnitev tega zločina.

Pri takih primerih se pač neha vsaka romantika in želje po pustolovčinah, s katerimi hočejo nekateri opravičevati delo divjih lovcev. Je pač velika razlika med divjim lovcom, ki ustrelji gamsa, da dobi dlako za gamzov šop, in med roparji iz navedenih primerov!

V Iškji so prijeli te dni divjega lovca, ki je na divjaški način uničeval tamošnja kolonija gamzov. Ta kolonija se prav počasi razvija, zločinec pa je postrelil vse, kar mu je prišlo pred cev. Proti divjim lovcom in lovskim tatovom, ki postajajo tako agresivni in nevarni, je treba uvesti najstrožje mere.

Zadnja pot Petra Stepica

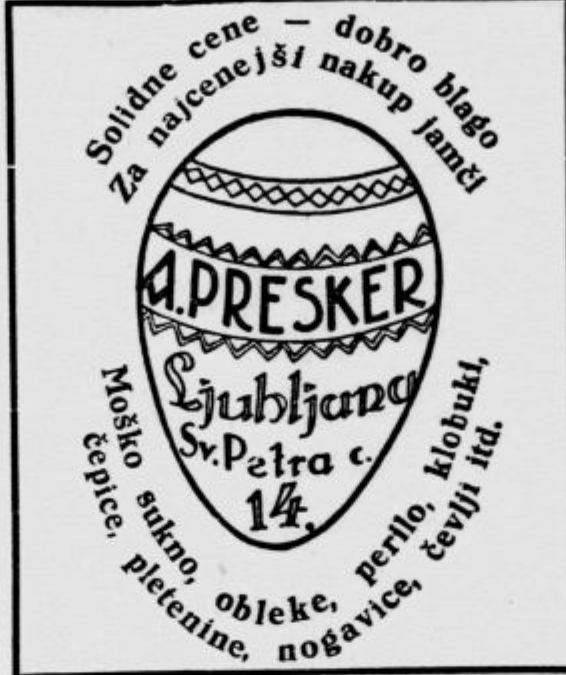
Ljubljana, 31. marca.

V lovski sobi svoje hiše v Trzinu ulici je počival na mrtvaškem odru prerano umrl g. Peter Stepic. Prihajale so ga kropit trume zvestih prijateljev in dobrih znancev. Danes ob 15. pa je moral blagi pokojnik nastopiti zadnjo pot. Šiška že dolgo ni videla na ulicah tolikih množic, ki so se zbirale pred hišo žalosti in napravile ob Celovški cesti gost spalir. Po blagoslovitvi kreste se je razvila ogromna povorka, ki je krenila po Celovski cesti proti mestu.

Preden so prenesli kresto s truplom pokojnika v mrtvaški voz, so zapeli pevci šišenske Čitalnice lepo Bervarjevo žalostinko »Slovo«. V žalnem sprevedu so takoj za križem in črnim praporom korakali mladi gostilniški in kavarniški nameščenci, ki so nesli lepa venca g. restavraterja Krapeza in Kavčiča. Sledilo je članstvo šišenske Čitalnice s črno ovitim praporom in lepim vencem, nato šišenski Sokol s praporom, gasilci v kroju, veliko število članov SLD z dvema prekrasnima vencema, pevci Glasbene Matice, Ljubljanskega Zvona in Slavca s prapori, dalje člani raznih sportnih društev, ki jim je pokojnik bil vnet podpornik, zastopniki raznih institucij in korporacij, organizacije veletrgovcev. Ob vozu s kresto je korakala častna Skupno je bilo v sprevedu okrog 30 ven-

cev. O bvozu s kresto je korakala častna straža štirih Sokofov in štirih lovcev.

Za vozom s kresto je korakala globoko užalostena rodbina pokojnika in sorodniki, nakar so se razvrstili razni ožji prijatelji, župan dr. Dinko Puc z občinskimi odborniki, nato pa velike množice ljubljanskega občinstva in ljudstva iz široke okolice. Žalni spreved je krenil po Dalmatinski in Komenskega ulici na Vidovdanske ceste mimo Tabora, ki je tudi pokojnika štel med svoje dobrotnike. Na Ahacjevi cesti so zapeli pevci Združenih pevskih zborov v srce segajočo Prelovcovo žalostinko »Zadnje slovo«. Žalni spreved se je nato skoro neomikno pomikal na pokopališče k Sv. Križu, kjer so položili pokojnega v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Ga. Sava Sever-Scherbanova

bo gostovala drevi za slovo pred odhodom v berlinsko dramsko šolo kot Olga v »Mladoletju«.

Samo še danes nepreklicno zadnji-krat ob 4. popoldne (Večerne predstave odpadejo vsled koncerta)

Samo Ti...

Krasna filmska opereta z najboljšimi igralci in pevci!

CHARLOTTE ANDES — FRITZ SCHULZ — PAUL MORGAN — WALTER JANSSEN

Kot dopolnilo »Igra lutke«, zvočna revija v naravnih barvah.

ELITNI KINO MATICA

Tel. 2124.

Ko se začne krvne cevi poapnjevati, deluje uporaba naravne »Franz Josefov« grenčice za redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojštri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavih različne vrste »Franz Josefov« grenčice, ker odpravi zastajanje v želodnem črevesnem kanalu in leno prebavljanje ter omili dražljivost živcev. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

kot bi želeli. Ne vem. Spominjam se samo, da me je morala mama nekoč z bonboni podkupljati, da sem sedel za klavir. Nu, v 19. letu se mi je na mah vzbudilo polno za-

našega umetnika posvečen samo Muzam. G. Noč je mlad mož, pravi sin svoje generacije. Na mizi so ležale njegove fotografije, ki ga kažejo v najrazličnejših situacijah in celo uniformah. Tu je smučar v planinskem snegu, tam mu gleda z glave mornariška čepica, a roka pritiska volan motornega čolna, ondi igra tenis, tu je zopet lovec, plavalec, motociklist, skratka: sodoben človek.

— Kako naj si zamislim to intimitno zvezo med umetnostjo in sportom? — sem ga vprašal.

— V tej zvezi, gospod moj, je tajna moje velike tehnike. Kakor pri sportih, je tudi pri pianistični umetnosti tehnika zadeva treninga. Igranje na klavirju zahteva veliko telesnega napora; nikar ne mislite, da ni tudi fizično delo! Ima pa to napako, da le enostransko izžepava mišičevje, zato je treba to škodo popraviti in telesne sile uravnovesiti. To dosežem s sportom, s turistikom, z gibanjem v naravi. Človek slabotne telesne konstitucije ne vzdrži napora, ki ga zahteva klavir. Tipke ne morejo popolnoma obvladati samo fini prsti, kakor mislite, marveč močne mišice. Kajpak, to še ni dovolj, a je potrebno.

— Kaj pa Vas je prav za prav napotilo, da ste postali pianist?

— Tega Vam ne morem povedati tako

Zahrbtn napad ponoči

Novo mesto, 31. marca.

V vinski gorici Šmavre kraj Dobniča, kjer ima svojo posest posestnica Ana Kastigerjeva, so najeti delavci obrezovali trsje in čistili vinograde. Bili so štirje, ki so delali v redu in složno. V mraku okoli 19. ure so delo končali in odšli proti domu. Tako tudi 37letni kočar Kaplan Franc, katerega pot je vodila skozi gmajno Šahovec v vas Presko. Komaj je Kaplan napravil skozi gmajno polovico poti, je planil nenadno proti njemu neki neznanec in ga pobil z gorjajo na tla.

Kaplan je nezavesten ležal na samotni poti do polnoči, ko so ga naposled našli njegova žena Marija, delodajalkin sin Kastiger Franc in Sepic Alojz, katerim se je njegova nenavadna zakasnitev videla čudna, kar jih je napotilo, da so ga šli iskat. Našli so ga nezvestega v mlaki krvi in s prebito glavo nad levim sencec.

Kastiger je takoj odhitel v vas k posestniku Podliščku po voz, nakar so ranjenca prepeljali domov in od tam v Trebnje k zdravniku, ki je odredil njegov takojšnji prevoz v kandijsko bolnico. Orožništvo marljivo zasleduje neznanega junaka.

Svoje dekle je zastrupil

Murska Sobota, 31. marca.

O zločinu, ki se je dogodil v Vidonici, kjer je dekle povzilo ogromno količino arsenika v domnevi, da je to sredstvo za odpravo plodu, je poročalo že sobotno »Jutro«.

V zadevi je nastal sedaj preokret. Po zaslišanju prodajalca in po ponovnem zaslišanju mladega ljubimca kaže, da je »deva« nekoliko drugačna. Prodajalec odločno zanika, da bi prodal strup kot sredstvo za odpravo plodu. Fant ga je le prosil za sredstvo proti podganam. Tudi dečko sam priznava sedaj, da je to resnica. Trdi pa, da ni vedel, da bi bil strup nevaren življenju.

Huda požarna nesreča kmečkega posestnika

Ogenj mu je uničil hišo in gospodarsko poslopje z živezem in krmo

Gornja Radgona, 31. marca.

Včeraj dopoldne je iz neznanega vzroka nastal ogenj pri posestniku Antonu Adaniču v Zbigovih. Požar je uničil do tal stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje. Ker je bila struha delno krita s slamo, se je požrtvovalnim sosedom, ki so prihiteli ubogi družini na pomoč, le s težavo posrečilo omejiti požar, da se ni pri večernem vremenu razširil še na poslopja

blžnjih sosedov.

Adanič, ki je imel poslopji zavarovani le za neznatno vsoto, trpi precejšnjo škodo, ki je toliko večja, ker sta mu poleg poslopij tudi zgorela vsa krma in živež, tako da je nesrečna družina prav pred velikonočnimi prazniki brez vsega. Huda nesreča posestnika Adaniča naj bo v opomin sosedom in drugim kmetovalcem, da se je treba zavarovati za zadostno vsoto.

17 let v ciganskem suženjstvu

V Slovensko Bistrico je prišla iskat sorodnike 21letna mladenka, ki so jo kot 4letno deklico ugrabili cigani

Slovenska Bistrica, 31. marca.

Nedavno je prišlo iz mariborske bolnice neko 21letno dekle k znanemu posestniku in lesnemu trgovcu g. Karlu Kukoviču v Slov. Bistrici, češ, da je njegova sorodnica Marija Kukovičeva, ki so jo kot 4letnega otroka ukradli cigani. Iz njene dokaj nenavadne in neverjetne zgodbe, ki se je o rozihih poizvedbah delno že izkazala za resnično, navajamo nekoliko zanimivih podrobnosti.

Iz svoje otroške dobe se še medlo spominja na rojstno hišo na Teharjah. Nekeč je med igro zašla nekoliko izven vasi, kjer jo je nenadno obklobila tolpa potujočih ciganov. Nicesar hudega sluteče dete se je pomelalo med ciganske deco in tolpa jo je odvedla s seboj proti jugu. Cigani so svoj zločin tako sprtno prikrili, da se staršem ni posrečilo najti otroka.

Dete je vzgajala stara ciganka Marta Brajdčeva in mala Marija je polagoma pozabila na svoje in dom. Dorasčala je v srbskih šumah, prepričana, da je stara Marta njena prava mati in da se ji pretaka po žilah pristna ciganska kri. Dan za dnem so ji s palico vtepli v glavo ciganske običaje, jo silili k beračenju in jo obenem vezbali v raznih občestnih akrobacijah. Pogovarjati je ciganske družine. Po hraskemu, se je v teku let posrečilo zbrati nekaj potujoči cirkus, s katerim je potovala iz leta 1921. po raznih krajih Srbije in Hrvaške, dočim se je Slovenije skrbno izogibal. Mlada Marija je morala seveda pridno pomagati in cigani so jo s stalnim mučenjem izvežbali celo za nastope na trapezu.

Lanskega leta se je poglavar Pohraški odločil, da poizkusi svojo srečo celo v Avstriji. Zato so odrinili na državno mejo, ki so jo nameravali prekoriniti pri Dravogradu. Treba je bilo seveda veljavnih dokumentov in potnih listov. Pri nekem uradnem zaslišanju je pociganjena Marija takrat slučajno slišala, da jo je njena ciganska mati legitimirala pod imenom Kukovičeva. Dasi ji je stara Marta skušala dokazati, da je navedla napačno ime, ker

bi sicer ne mogli skupno preko meje, je dekle odlele pričelo dvomiti v svoje ciganske pokolenje.

V začetku septembra lanskega leta se je tolpa vrnila do Maribora, kjer je taborila v vozovih na Tezu in v predmestju razkazovala svoje spretnosti. Takrat se je mladi Mariji posrečilo izmakniti svoji lažni materi kritično listino, v kateri je bila označena kot Marija Kukovičeva, po rodu s Teharjev pri Celju. To odkritje je ob prvi priliki naznanila orožništvu, ki je uvedlo poizvedbe, njej pa svetovalo, da zapusti cigane.

Orožniki so ji v kratkem zasigurali neko začasno zatočišče. Vendar so cigani med tem zaslišanju njene namere in so podvojili svojo pazljivost. Določena dne, ko bi naj za vedno zapustila svoje mučitelje, so jo trdno zvezali, ji zamašili usta, jo skrili pod posteljo in se v naglici pripravili na beg. Vendar jih je prehitel orožnik, ki jo je rešil iz mučnega položaja.

Zaradi neprestanega mučenja in zaradi neke nezgode na trapezu si je dekle nakopalo bolezen. Zato je po svoji rešitvi najprej odšla v bolnico. Ko je za slo okrevala, je po orožnikih dobila obvestilo teharske občine, da je njena mati že davno umrla, očetovo bivališče pa je neznan. Pač pa so ji poročali, da ima sorodnika, ki živi v Slovenski Bistrici. Tako je po 17 letih prišla zopet med svoje. Cigani so se hoteli med tem seveda izmuzniti, vendar so jih v Celju pravočasno prijeli in zaprli.

Dekle pripoveduje razne podrobnosti iz svojega žalostnega življenja med cigani. Med drugim trdi, da je ista tolpa pred 5 leti ukradla v Hočah nekoga 2letnega dečka. Temu je baje stara ciganka Marta vprilo nje iztaknila eno oko. Dečka je pohabila v namenu, da bi z njim lažje in uspešneje beračila. Tudi ta otrok se je baje sedaj vrnil staršem. V koliko so navedbe bivše ciganke Marije Kukovičeve resnične, se ta čas še ne da kontrolirati. Upa ti je, da bo preiskava kmalu dognala resnico.

Čim bolj se poglabljam v Bacha, bolj spoznavam, da je v njem zapodeno vse, kar imajo celo najmodernejši; seveda je to pri Bachu še zelo zgosteno, korenito in pristno. Za Bacha sem se že zgodaj navdušil; njega imam čisto na svojih koncertnih programih, že od samega začetka do danes. Potem imam zelo rad Beethovena in Chopina, delno tudi Liszta. Pri dobernih izbirah posamezne, res uspele reči, ki imajo, kakor slutim in čutim, trajno vrednost.

— Kako je sploh s temi-le modernisti v Vaši panogi?

— Ne le v moji panogi, marveč v vsej glasbi prihaja sedaj neka reakcija. Moderni so zašli predaleč in se znašli v skrajnosti, ki ni mogla dati nič kaj prida sadov. Sedaj opažamo v vseh velikih glasbenih centrih, da se skladatelji zopet vračajo k predklasičnim in skušajo od tam najti nova pota.

— In naše klavirske kompozicije?

— Naša literatura je skromna; iz nje pač izbiram najboljšo. S Tajčevimi »Balkanskimi igrami« sem imel lepe uspehe v Berlinu, na Dunaju, v Leipzigu, Curihu. To je folkloristično pobavarna reč, a tehnično dobro in efektivno narejena.

— Pa kako se kaj počutite v naši sredini, kjer baš za pianiste ni nič preveč zanimanja?

— Upam, da bo vedno boljše. Kaj hočete: tradicij ni!

— A propos: ali ni že dolga desetletja v meščanskih rodbinah tradicija, da se biseri zaradi nekega bon - tona ukvarjajo s klavirjem? Človek bi mislil, da bodo vsaj ženske radovedne, kakšna je dovršena, umetniška igra, — sploh, da bodo že zaradi to-

KULTURNI PREGLED

Pianist Ivan Noč pripoveduje...

O svoji umetnosti, o skladateljih, o publiki

Osem let je že, kar je naš mladi pianist Ivan Noč absolviraval v Ljubljani svoj prvi koncert. »Jutro« je takrat objavilo navdušeno oceno, v kateri mu prerokuje veliko bodočnost. Poslej je mladi umetnik dosegel doma in v inozemstvu zavidne uspehe, ki so ga postavili na prvo mesto med jugoslovenskinimi pianisti.

Te dni so po Ljubljani zavabili veliki, efektni plakati na njegov današnji koncert v Filharmonični dvorani. Pisca teh vrstic so pa najprej zvalili na umetniško stanovanje, v tiho zavetje, kjer snuje in se pripravlja in odkoder kdaj pa kdaj poleti v svet. Povzpel sem se po starih stopnicah Knezove hiše na Gosposvetski cesti in pozvonil v 3. nadstropju. Tu se prometni hrup s ceste že nekoliko sublimira v tanjše tone in rahlejšje odmeve; svetloba, ki pada s starih oken v prostorno sobo, kaže v prečelju velik klavir, čigar videz se mi je zdel — ne vem, zakaj — nekam ponosen, aristokratski. Tu študira prof. Ivan Noč svoje priljubljene skladatelje in išče ob čarobnih zvokih Bacha in Chopina samega sebe, svojo umetniško samobitnost.

Nu, nikar misliti, da je ta tihi tempelj

Cenjene dame!

Tvrdica Marinello Company New York 72, Fifth Avenue, Vas tem potom najvišje neje obvešča, da bo danes 1. aprila

v drogeriji A. KANC-A SINOVI v LJUBLJANI,
Židovska ulica šte. 1.

na razpolago specialista za kosmetiko, ki bo vsem cenj. damam, ki jo bodo posetile, dala svežnjo navodila na znanstveni podlagi v uporabi današnje moderne Marinello kosmetike z ozirom na nego teinta. Razume se, da brezplačno. Specialista sprejema od 9.—12. in 3.—6. ure.

Domače vesti

* Cenjene naročnike opozarjamo na položnice, ki so jih prejeli z včerajšnje številko lista in jih prosimo, da pačajo naročnino za april, oziroma za nastopajoče drugo četrtletje takoj prve dni meseca. Kdor je s plačilom kaj zaostal, naj ne pozabi istočasno poslati tudi zaostanka. — Uprava »Jutra«.

* Kralj bo ter desetem sinu. V Cetinogradu se je preteklo nedeljo vršil krst desetega sina kmetar Antona Cindriča. Boter, desetem sinu je bil Ni. Vel. kralj, ki ga je zastopal major Otmar Erdeljac iz Karlovca. Novorojenček je bil krščen na ime Aleksander. Po krstu je kraljev zastopnik pozdravil očeta desetega sina in mu izročil kraljevo darilo: zlato verižico in cekin.

* Iz državne službe. Dosedanji postaje-načelnik na Bregu Josip Gerbec je imenovan za načelnika postaje v Toplicah. Zdravnik pri direkciji državnih železnic v Ljubljani dr. Josip Tičar pa je pomaknjen v 4. skupino I. kategorije.

* Služba banovinskega cestarja je razpisana za cestno progo na banovinski cesti Rečna-Novki kloster od km 0,00 do km 4,500. Prošnje je vložiti najkasneje do 20. aprila pri sreskem cestnem odboru v Celju, kjer se dobe tudi vse informacije.

* Razpis dveh visokošolskih ustanov. Univerzitetna uprava v Ljubljani razpisuje za študijsko leto 1931-32 dve ustanovni mestni dr. Pavel Turnerjeve ustanove, vsako v višini 42.000 Din, namenjeni za enega jurista in enega filozofa slovenske narodnosti, ki sta napravila državne (diplomske) izpite in dobila doktorat na ljubljanski univerzi. Ustanove imajo namen, da se omogoči najvišješim proslencem enoletno bivanje v inozemskih kulturnih in znanstvenih žariščih (Pariz, London, Oxford, Cambridge itd.) v svrhu, da nadaljujejo strokovne študije in da si obenem pridobijo ono splošno in družabno izobrazbo, ki je znak omikane in kulturne osebnosti. Prošnje s potrebnimi dokazili o izpiti in o jeziku, ki ga govorijo, so vložiti na rektoratu najkasneje do 15. maja. Podrobnejše na deskah rektorata in filozofske in juridične fakultete.

* Izprememba rodbinskega imena. Banskuprava Dravske banovine je dovolila Vilhaldu Gaubju, pristojnemu v občini Spilčev v mariborskem okraju, izpremembo rodbinskega imena Gaube v Škerbinek.

* Razpust društev. Banska uprava je razpustila Slovensko farmacevtsko društvo v Ljubljani. Kranjsko društvo za varstvo živali v Ljubljani in Športni klub Panonija v Siskih, ker že več let ne delujejo.

* Izdajanje železniških legitimacij. Prometni minister je izdal odlok o izdajanju

železniških legitimacij na teritoriju posameznih direktor državnih železnic. Na področju Dravske banovine bo odslužila legitimacije m dovoljevala vozne olajšave direktorja državnih železnic v Ljubljani.

* Tiskovna zadruga v Ljubljani, Selenburgova ulica 3, priporoča za velikononočne praznike nakup novosti francoske literature. Ima v zalogi tudi angleške knjige raznih avtorjev.

* Cenejša potniška tarifa na ladjah Rečne plovidbe. Na podlagi odloka ministrskega sveta je stopila v veljavo nova potniška tarifa za vožnjo na ladjah Rečne plovidbe kraljevine Jugoslavije, ki bo veljavna v vseh relacijah v naši državi. Nove vozne cene so znatno nižje kakor dosedanje. V relaciji Beograd-Zemun-Pančev in Kamenica-Novi Sad se uvedejo mesečne vozne karte.

Ali trpite na zagatenju?

Gnilost, vrenje, vetrove

ARTIN

Vam naglo odpravljamo

ARTIN-dražeje

Zavoj za 8 Din — zadostuje za 4—6 krat.

* Izlet dijakov celjske rudarske šole. V Mostar je preteklo nedeljo prišlo 40 dijakov rudarske šole v Celju, ki so si pod vodstvom inž. Ferjančiča ogledali naprave tamkajšnjega premogokopa ki razpolaga z najmodernejšo opremo.

* Slovenski vokalni kvintet na Golniku. Z Golnika nam pišejo: V nedeljo popoldne so priredili v prid tukajšnjim bolnikom gg. brata Petrovič, Stibernik, Jug in Sulc sijajne uspel pevski koncert. Prireditelj so v velikem številu posetili pacienti in namočeni zavoda. Za prenos koncerta pa je uprava poskrbela po mikrofonu, da so bili na ta način deležni lepih izvajanj vsi oboževalci. Blago doneči glasovi so že pri prvi pesmi zadivili vse poslušalce. Ob koncu koncerta se je g. dr. Radšel kot namestnik zadržanega šefzdravnika prisrčno zahvalil nevcem, ki so nudili poslušalcem lep užitek in jih je povabil, da bi kmalu zopet koncertirali na Golniku.

* Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu opozarja na zanimivo predavanje g. dr. Karla Lušičkega znanega specialista za nožranje bolezni, ki bo govoril drevi ob 20. v društvenih prostorih (Gunduličeva 30.) o srčnih napakah.

* CMD je zalozila za veliko noč razglednico mlade umetnice gđ. Ksenije Prunkove. Predstavlja dr. Pr. Prešerna v Trnovski cerkvi na veliko soboto 1833. Čestitko Prešerna sežite po njih! Razglednice se dobe po vseh trgovinah in trafikah. Prav lične so tudi razglednice iste slikarice z naslovom: »Prvi cvet«.

* Novi grobovi. V Beogradu je umrla 29. t. m. zjutraj v starosti 33 let ga. Adelaide Land, soproga šefa nautičnega oddelka rečne plovidbe v Zemunu. Pokojnico, ki je bila hči celjskega kovaškega mojstra g. Gregla na Ljubljanski cesti, so včeraj pripeljali v Celje, kjer se je vršil ob 17. pogreb izpred kolodvoru na mestno pokopališče v Ljubljani je včeraj umrla v čestiti starosti 80 let ga. Ivana Wislakov, zasebnica v Ilirski ul. 29. Pogreb blage pokojnice bo jutri ob pol 17. izpred hiše žalosti k Sv. Križu. — V Mariboru sta včeraj umrli: v Koroski ulici 29 ga. Marija Tomažičeva, vdova po gozdarškem uradniku stara 66 let; v Tattenbarkhovi ulici 21 pa Flora Jüttnerjeva vdova po vojaškem oficijalu, stara 72 let. Pokojnim blag spomin, žalnočim naše iskreno sožalje!

* Poziv rojakom iz Julijske Krajine. Vsi Jugoslaveni, ki so po rodu ali vdomčenju iz krajev, ki so pripadali Italiji, se pozivajo, da označijo pri sedanjem popisovanju (ljusko šteti) izrečno, da so emigrirali, in sicer s tem, da vpišejo v rubriko 9. (državljanstvo) »italijansko-emigrant Jugosloven« ako so že italijanski državljani, odnosno »jugoslovensko« emigrant iz Italije, ako so že postali jugoslovenski državljani, to naj vpišejo za se in za vse člane svoje rodbine.

* Iamvaj v Skopju. Glavno mesto Vardarske banovine, Skopje, se je začelo modernizirati. Mesto dobi že letos tramvaj in več avtobusnih linij.

* Kupuje Ciril Metodove razglednice, ker s tem podpira slovensko obrambno šolsko društvo, ki je podpre zelo potrebno.

* Jugoslovenski teden. Kupujmo domače blago! Ob priliki hvalvednega razvoja se lahko pozivamo na dejstvo, da imamo v oblačilni stroki, tvrdko, ki ima že evropski glas in je tako vzorno urejena, da se v njej od igle do gumba izdeluje sploh vse za moška in dečja oblačila. Površnike, ravnane itd. To je tovarna znanih »Tivar« oblek, ki se dobivajo povsod v državi za tako nizko ceno, ki spominja naravnost na predvojno dobo. Kdor nosi »Tivar« obleko, bo sam priznal, da mu je krol in tudi tkanina od prave domače tvrdke naravnost dovršena.

* Lepotično grmičje, ciprese, borovce, smreke, visoke in nizke vrtnice, pelargonije itd. priporoča Anton BAJEC, Ljubljana, Tržaška cesta 34. vrtnarstvo, tel. 3242. cvetličarna telefon 3222.

* Nevarnost požarov na poljskih in gozdnih parcelah zaradi isker iz lokomotiv. Posesniki zemljišč ob železniški progi pri Ljubljani se opozarjajo na tozadevni razglas, ki je nabit na ljubljanski občinski de-

Nadležni kašelj
bronhijalni katar
pravi naglo

Kresival

ski. Splošno opozarjamo, da novi zakon o železnica javnega prometa določa, v kateri razdalji in kakšne zgradbe so dopustne v obližju železniških tirov. Kjer in kadar je nevarno, da se prenese ogenj z železniškega nasipa na sosedna kmetijska posestva, jih morajo lastniki sami zavarovati s pasom izoranih brazd v širini najmanj 5 m.

* Ni maral, da bi mu zvonili. Iz Konjic nam pišejo. Tukaj je umrl te dni čevljarji mojster g. Bezovnik, ki je v svoji poslednji volji izrazil željo, naj ga pokopljejo brez zvonenja in brez vsakega spremstva.

* Huda nesreča z vojaško patrono. Iz Novega mesta nam pišejo: Mlada posestnikova žena Antonija Ravbarjeva, doma iz Gumberka, občina Brusnice, je šla malo pogledat k svojemu sosedu posestniku Klevišarju. Med ostalimi sta se nahajala v družinski sobi mlađoletna Klevišarjeva otroka Jožek in Mičika, ki sta brskala po stari skrinji in prinesla na dan tudi staro vojaško patrono, iz katere sta vzela jekleni projekt. Dejala sta, da bo patrona kakor nalašč za razbijanje po pokrivalkah ob priliki kakega godu. Patrona, ki je ležala na mizi, je padla na tla in po vsem čudnem naključju sama eksplodirala. Pri tej nesreči je dobila Ravbarjeva v členk desne noge kos razstreljene stročnice, ki ji je povzročila veliko rano. Ženska je bila prepeljana v žensko bolnico in tam takoj operirana.

* Zima se poslavlja s snegom. Iz Zasavja nam poročajo: Letošnja zima se nikakor neče umakniti pomladi, ki se že tako ponuja. Besno je zamigal marec z repom. Včeraj, v torek, je jutro našlo Vače pod belo odejo. Sneg je pobežl tudi bližnje letniške točke na Slivni in Slemšku. No, čež dan je bela odeja zgnila. Vreme pa je nagajalo tudi že v nedeljo. Med burjo je pričelo snežiti v krajih okrog Zidanega mosta. Višje ležeči kraji so bili zametani celo z debelo plastjo snega, zlasti je bila pobeljena Lisca, ki je imela ta dan večjo družbo gostov. Seveda je solnce spravilo kmalu tudi ta sneg z liških travnikov.

* Zagonetna smrt župnega upravitelja Gabrovška. Iz Vrem pri Divači poročajo o zagonetni smrti tamkajšnjega župnega upravitelja g. Josipa Gabrovška, ki se je v soboto zvečer iz Skočjana vračal domov. Na cvetno nedeljo zjutraj so ga župljani našli mrtvega v bližini domačega župnišča pri brvi, ki vodi proti župnišču. Pol trupla je bilo v vodi. Vzrok smrti še ni ugotovljen.

* Smrt dveh prijateljev zaradi oglikovega plina. V Bosanskem Brodu je v soboto v neki tamkajšnji kavarni zaposleni delavec Čamli Kurjaković, kakor navadno, prenočil v kuhinji ter pridržal čez noč v kavarni tudi prijatelja Ibrahima Djakica. Ker je bila noč hladna, sta na posodo z žerjavico naložila še nekoliko bukovega oglja. Začeli so se razvijati strupeni plini in oba delavca so domači zjutraj našli mrtva.

* Surov pretep. Iz Toplic na Dolenjskem nam pišejo: Preteklo nedeljo so se vinjeni fantje iz vasi Podhosta, Podturn in Nemška vas v gostilni Milana Zupanca najprej sprli in nato stegli. Leteli so kozarci po tleh fantje so priomili stole, ubili petrolijevo svetilko ter tako napravili gostilninarju nad 1000 Din škodo. Batine, ki so si jih pretepači medsebojno delili, niso občutne in preveč hudega značaja, vendar zaslužijo pretepači pošteno kazen za podvajnost. Najumestnejša bi pač bila preprečevanje v gostilne, ker le na ta način bo mogoče omejiti posurovelost alkoholižirane mladine.

* Objede obleke barva v različnih barvah in plisir tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

* Smrt vzorne slovenske matere. V Leonišču se je včeraj popoldne po daljšem bolehanju za vedno poslovila od življenja gospa Ludmila Zobčeva. Dasi je dopolnila prav lepo življenjsko dobo 69 let, je njena smrt vendar navedla z ožnostjo srca vseh onih, ki so poznali in vedeli ceniti to blago, vzorno slovensko mater. Po rodu je bila gospa Zobčeva iz Ribnice, odkoder je ponesla v življenje mnogo dobrodnosti in zmisla za prijazno šegavost, s katero je v srečnih kakor tudi v težobnih urah vse premostila. Poročena z železniškim uradnikom je živila v Dalmaciji, Hercegovini, v Beljaku in Trstu, kjer je vselej znala ustvariti prijetno družinsko gnezdo in je z vsem vestnim in ljubečim prizadevanjem dala svojim otrokom pravo

KLOBUKE

samo zadnje novosti, v barvah in oblikah, ter razne športne klobuke in čepice nudi bogato založena specialna trgovina klobukov

MIRKO BOGATAJ, LJUBLJANA,

Stari trg šte. 14.

Sprejemajo se popravila.

Cene zmerne. Solidna postrežba.

4608

OBLEKE POVRŠNIKE

NAJUGODNEJE PRI

JOS. ROJINA, Ljubljana

Pazite na zdravje svojega milega deteta!

Čuvajte njegovo občutljivo kožo od vseh dražljivcev pa bo vedno zdravo in veselo Z uporabo pravega lahkega mila za d-ko PARACELUS za dnevno kopel boste skrbeli najbolje za zdravje svojega deteta. Zadrževate torej vedno izrečno lahko dečje milo PARACELUS.

Bourjois daruje

Pri svojem liferantu dobite stekleničico parfuma »SOIR DE PARIS« v milnem emajlnem etujtu ZASTONJ, ako kupite škatlico pudra »SOIR DE PARIS« za ceno 33 Din.

Samo od 1. do 30. aprila!

Tino Pattiera

Vas bo navdušil s svojim bajnim glasom v operi

Naš slavn tenorist iz solne Dalmacije

Fra Diavolo

slovensko vzgojo ter jim ustvarila temelji za ugledne pozicije v življenju. Od treh sinov je Mirko zasebni uradnik v Zagrebu, Tone šef ekspoziture Centralnega prebistoja v Ljubljani ter kot sportni uradnik »Jutra« naš uredniški tovariš, a Pavč je artiljerijski kapetan I. v Nevesinju, dočim je edina hčerka, gospa Santa, poročena z g. Kobenterjem, uradnikom Papirnice v Vevčah. Vsa družina je utrpela bridko izgubo leta 1912 ko se je v Trstu smrtno ponesrečil oče. Gospa Zobčeva je zadnja leta stalno bivala v Ljubljani in je naravnost z junaškim samozatajevanjem prenašala trpljenje zaradi bolezni. Zaman je bila vsa skrb in nega, — gospa Zobčeva je trudna zaprla oči za vedno. Naj bo vzorni materi ohranjen časten spomin! Globoko užalosteni družini izrekamo iskreno sožalje!

* Vaclav Kneblevski v Ljubljani. Včeraj je došel v zagrebški vlakom v Ljubljano predsednik Lige poljsko-jugoslovenskih društev v Varšavi g. Vaclav Kneblevski Veliki prijatelj našega naroda se mu di v Jugoslaviji že več dni in se je zadržal dalje časa v Beogradu in Zagrebu kjer je organiziral odbor za veliki kongres vseh jugoslovenskih in poljskih društev, ki delajo za poljsko-jugoslovensko zblizanje. Odličnega našega prijatelja so sprejeli na glavnem kolodvoru g. prof. dr. Rudolf Moje in člani društva »Prijatelj poljskega naroda«, ki so ga sprejeli v hotel Union.

* Zdravniško predavanje o spolnih boleznih, ki ga je priredil v četrtek zvečer »Prosvetni odsek« Sokolskega društva v svojem domu, je imel br. dr. Milan Ropas. Snov svojega predavanja je poljudno obrazložil in nazorno pokazal navzočemu številnemu občinstvu, ki je predavanju z zanimanjem sledilo.

* Iz gledališča. Po par mesecih ponovi drama zopet Andrejevo »Mladost« v isti zasedbi kakor v začetku sezone, je vlogo Olge do namesto ge. Vide Juvanova igrala tokrat ga. Slava Šerban-Severjeva. Predstava bo izven abonmaja in veljala znižane dramske cene. Zadnje tri dni velikega tedna ostane drama zaprta. — V operi bo drevi gostoval v »Tosci« g. Mario Simenc, Tosco poje ga. Thierryjeva. Scarpia je g. Primožič cerkovnik g. Zupan, Angelotti gosp. Janko, dirigent g. Neifalt. Predstava je za red D. Na velikononočne praznike uprizaro opera noviteto »Sneurka«, melodiozno operno delo ruskega komponista Rimski-Korzakova, dalje Charpentierova »Luiz«, ki je dosegla pri doseganju uprizaritvah veliki uspeh. Tudi opera bo nudila prijateljem lažje muzike in vsebine svoje najboljše, tako, da bodo vsi na oddihu se nahajajoči kakor ostali z repertoarom zadovoljni.

* Prehodna steza čez železniško progo ob Dunajski cesti bo zaradi pleskanja železne mostovne konstrukcije za občinstvo zaprta od danes do 15. t. m. Prehod čez progo se vrši v tem času samo čez prelaz na Dunajski cesti.

Pomladne novosti

kakor plašče, bluze, obleke, moško in damsko perilo. Veliko izbrto no-gavje priporoča po nizkih cenah

Ign. Žargi, Ljubljana

Sv. Petra cesta 3 in 11

Iz Maribora

* »Cirkuška princesa« na mariborskem odru. Znani Kalmanov slager »Cirkuška princesa«, ki spada med najuspešnejše opere poslednjega časa ter so ga uprizarjali po vseh velikih gledališčih, bo doživel svoj mariborski premiero na velikonono nedeljo, 5. t. m. ob 20. Velike priprave, ki se vrše za to opero, s katero bo letošnja glasbena sezona dosegla svoj višek, se nagibajo h kraju ter se pričakuje na velikonono nedeljo v vsakem oziru dostojna predstava. Režira D. Truhovčič, dirigera L. Herzog, plesje je našaduril A. Harastovski. Popolnoma moderno inscenacijo je oskrbel gled. slikar Ussar, nove kostume gđ. Nera tva. Sodeluje veje operetni ansambel, zbor in mnogo solistov.

* Ljudska knjižnica bo ob velikononočnih praznikih poslovala le v soboto 4. apr. od 18. do 19. med tem ko bo v nedeljo, 5. aprila zaprta. Čitatelji pa se opozarjajo, da si v praznike oskrbijo knjige po možnosti že poprej v četrtek 2. aprila.

* Samo še danes se predvaja v Gradskem kinu največji in najkvalitetnejši roman Fedora Dostojevskega »Bratje Karamazovi« vi silno učinkovito zvočnem filmu »Morilec Dimitrij Karamazov«.

* Tovorni avto zgorel. V ponedeljek zvečer sta se pripeljala od šentiljske strani v Maribor Slavko Birtič, mesar iz Hrastnika in posestnik Napred iz Marnega pri Hrastniku, s tovornim avtom Birtičevim, ki ga je sofar Jos. Osteršek, uslužben pri Birtiču kot šofer. Pri bencinski črpalnici na Kralja Petra trgu so si hoteli dopolniti zalogo bencina. Pri tem pa šofer ni ustavil motorja, zaradi česar je v motorju nenadoma izbruhnil požar, ki je takoj zajel avto. Takoj poklicano gasilno društvo je prihitelo na lice mesta in lokaliziralo požar. Srednji del avta je popolnoma uničen, dočim je zadnji del ostal še precej enoškodovan. Škode je 30.000 Din, ki pa po Birtičevi izjavi ni krita, ker avto ni bil zavarovan proti neugodam. Na avtu so imeli tudi sod s 350 litri vina, ki ga je blizu nolovica iztekla.

Tino Pattiera

Vas bo očaral s svojim divnim tenorjem v operi

Član berlinske državne opere

Fra Diavolo

a. V nezvesti so naši v ponedeljek zvečer okrog 20. v Tattenbachovi ulici neko neznan žensko. Rešili oddelek jo je odpremil v bolnico, ne da bi bil mogoč ugotoviti njeno identiteto, ker je ostala ves čas nezvestna.

a. Več metrov globoko padel iz Gruševja pri Konjicah so prepeljali v ponedeljek zvečer v mariborsko bolnico 72 letnega vaškega krova Leopolda Rožarja, ki je pri nrekrivanju neke hiše — nezgodno zavarovan — padel s strehe in si pri tem zlomil desno nogo ter si pretresel notranje organe.

Iz Novega mesta Popolnoma nič Vas ne stane!

Oglejte si pred nakupom veliko zalogo novodobnega spomladanskega blaga za moške in ženske obleke, svilene rute in drugo najprej v trgovini

Ivan MEDIC, Novo mesto

kjer se boste na lcu mesta prepičali, da lahko kupite prvovrstno blago po novih izredno znižanih cenah. 4602

Iz Kranja

r. Odlikovanci. V ponedeljek je izročil sreski načelnik g. Znidaršič odlikovanja, ki so bila podeljena ob priliki krsta Nj. Vis. kraljeviča Andreja in slovesne preda je novih polkovnih zastav. Vzpostavil je odlikovance k vzajemnemu delu za napredok Jugoslavije. Za odlikovance je govoril župan g. Pirc Ciril, ki je poudarjal vdanost in ših ljudi kralju in državi. Odlikovani so bili gg. Pirc Ciril, Piber Ivan in Savjovic Janko z redom Jugoslovenske krone IV. stopnje; Detela Oton in Savnik Franc z redom Jugoslovenske krone V in v Save IV.; Brodar Ivan, Bugar Josip, Epck Miko, Mayer Rici z Jugoslovensko krono V., Azman Franc, Gorjanc Franc, Holchaker Franc, Pučnik Konrad, Vitar Ivan, Jereb Ivan, Murnik Andrej, Tiringr Franc, Kern Ivan z redom sv. Save V. Nekateri pokoliški župani in posestniki so dobili zlasti tudi srebrno medaljo za državljanske zasluge.

r. Zeparji na velikonocnem sejmu. Zadnji sejem pred Veliko nočjo je vedno do bro obiskan. Nekaterim nepredvidnim ženskam je bil ukraden v veliki gneči iz žepa ali torbe denar. Neki tat je izmaknil neki ženski kar 300 Din.

klobuki - povsod
gahtevana znamka

klobuki v vseh modnih
barvah in oblikah

bina steklenice, pri večjih steklenicah pa 1 Din od vsakega začete litra vsebine. Naravne mineralne vode in brezalkoholne pijače, napravljen, brez dodatkov kemikalij so trošarine proste. Trošarino plača proizvajalec. Brezalkoholne pijače, ki se nabavljajo izven dravske banovine, morajo prodajalci in gostilničarji v 24 urah po prejemu prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole in obenem plačati odpadajočo trošarino.

= Nova velevarna knjiga za trgovce, obrtnike, denarne zavode in pridobitne kroge sploh. Slovenci nimamo še knjige, ki bi pojasnila našim pridobitnim krogom bistvo in delokrog bank in borz. Da se izpolni ta vrzel, je spisal g. Rudolf Šega po najboljših virih in na podlagi lastne dolgele praktične knjige »Banka in borza«, ki izide v kratkem. Knjiga bo obsegala približno 16 tiskanih pol in bo veljala brez poštnine 50 Din. Ker se bo knjiga tiskala s prirodo velikih tiskarskih stroškov le v določenem številu, naj knjigo vsi tisti, ki si jo nameravajo nabaviti, naroče že zdaj. Kupnine ni treba nakazati, ker se bo knjiga razpisovala po povzelju. Naročila naj se pošiljajo na naslov: Rudolf Šega, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 12.

= Dobave. Direkcija državne železnice Vares — Majdan sprejema do 8. t. m. ponudbe glede dobave 300 komadov plinskih cevi. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobave 1 čistila za zrak in 2 aparatov za odvajanje olja iz komprimiranega zraka. Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: 17. t. m. pri upravi drž. monopolov, ekonomski oddelk v Beogradu glede dobave 56.600 kg žebelj; pri komandi mornarice v Zemunu glede dobave 18.700 m raznega sukna in tkanin; 18. t. m. glede dobave 12.000 parov čevljev; 20. t. m. pa glede dobave 1500 ton premoga. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.)

BORZE

31. marca.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prav velik, zlasti v devizah New York, Curih, Dunaj, Praga in Berlin. Tečaj deviz so ostali skoro nespremenjeni. Med efekti je prišlo do prometa v Kranjski industrijski po 340.

Na zagrebškem efektivnem tržišču so tečaj vojne škode ostali dalje stabilni. Za aranzma in kaso ni bilo prometa, zaključki pa so bili za december po 424.75—425.50. Promet je bil tudi v investicijskem posojilu po 89, v 7-odst. Blatrovem posojilu po 82.75 do 83 in v 6-odst. begluskih obveznicah po 69. Od bančnih vrednot so se trgovale le Union banka po 190 in Jugobanka po 81—82. Med industrijskimi vrednotami pa so bili zaključki v višjem tečaju 308, v Dubrovački po 360—365 in v Sečerači po 290.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 22.805 — 22.865 (22.835), Berlin 13.555—13.585 (13.57), Bruselj 7.9184, Budimpešta 9.9261, Curih 1094.1 — 1097.1 (1095.6), Dunaj 799.16 — 802.16 (800.66), London 276.28—277.08 (276.68), New York 56.74—56.94 (56.84), Pariz 222.77, Praha 168.43—169.13 (168.73), Stockholm 15.2464, Trst 297.10—299.10 (298.10).

Zagreb. Amsterdam 22.835 bl., Dunaj 799.16 — 802.16, Berlin 13.555 — 13.585, Bruselj 791.84 bl., Budimpešta 992.61 do 995.61, London 276.28 — 277.08, Milan 297.143 — 299.143, New York ček 56.74 do 56.94, Pariz 222.77, Praha 168.33 — 169.13, Curih 1094.1 — 1097.1.

Curih. Zagreb 9.129, Pariz 20.3325, London 25.25375, New York 519.8, Bruselj 72.275 Milan 27.225, Madrid 56.75, Amsterdam 208.35, Berlin 123.84, Dunaj 78.065, Sofija 3.765, Praha 15.4, Varšava 58.25, Budimpešta 90.615, Bukarešta 3.0925.

Elektri

Ljubljana. 8% Blair 93.50 blago, 7% Blair 83.50 bl., Celjska 150 den., Ljubljana kreditna 128 den., Prastrediona 900 den., Kreditni zavod 160 — 170 Vevče 280 den., Rusje 220 den., Kranjska industrijska 340 zakli.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranzma in kasa 425—425.50, za junij 424.50 do 425.50, za december 425—425.50, investicijsko 88.75—89, agrarne 51—52, 8-odst. Blair 92—93.50, 7-odst. Blair 82.625 do 82.75, 7-odst. Drž. hlp. banka 82.75 do 82.50, 6-odst. begluka 68.75—69.50; bančne vrednote: Prastrediona 910—915, Union 190 do

192, Jugo 81 do 82, Srpska 195.50 den., Zemaljska 140 do 144, Ljubljanska kreditna; Industrijske vrednote: Nar. šumska 25 den., Gutmann 132 do 140, Slaveks 40 den., Slavonija 200 den., Drava 249 den., Sečerača 287.50 do 295, Brod vagon 60 den., Vevče 128 den., Dubrovačka 355 do 370, Jadranska 635 do 550, Trbovlje 805 do 310.

Blagovna tržišča

2170

+ Ljubljanska borza (31. marca). Tendence za žito nespremenjeno stalna. Zaključki ni bilo Nudi se (franco slovenska postaja) po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh: pšenica: baška, potiska 80/81 kg po 212.5 — 215, baška, srbohran, 79/80 kg po 210 — 212.5, gornjebaška, 79/80 kg po 205 — 207.5; baška okolica Sombor, 79 kg in baranjska, 79/80 kg po 192.5 — 195; koruza: baška, stara po 147.5 — 150, nova, časa primere suha po 137.5 — 140; oves: baranjski, navadna vozina po 192.5 — 195; moka: baška 80c po 335 — 340.

+ Novosadska blagovna borza (31. marca). Tendence nespremenjena. Promet: 10 vag pšenice, 1 vag. koruze, 2 vag. moke in 2 vagona otrobov. Pšenica: okol. Novi Sad 79/80 kg 152.5—155, okolica Sombor 79/80 kg 142.5—145, sred-baška 79/80 kg 155 do 157.5, baška potiska, 79/80 kg 157.50 do 162.50, sremška, 78 kg 142.50—145; slavonska, 78 kg 140—142.50. Oves: baški 150 do 152.50. Ječmen: baški in sremški, 63/64 kg 120—125. Koruza: baška in sremška 86—88, ladja Dunav, predčasno suha 87 do 88, za maj 90—95. Moka: baška 80c in 80c 240—260, 82c 210—220, 85c 185 do 195, 86c 175—185, 87c 140—145, 88c 115—120. Otrobi: baški, sremški in banaški 110—115.

+ Budimpeštanska terminska borza (31. t. m.). Tendence neenotna, promet srednji. Pšenica: za maj 16.18 — 16.19; ri: za maj 12.20 — 12.22; koruza: za maj 12.46—12.48, za julij 12.66 — 12.68, tranzilna za maj 9.75 do 9.80.

Sport

Plavač Wilfan ostane član ASK Primorje

Včerašnje zanimivo poročilo g. B. K. o izredni glavni skupščini JPS, ki se je vršila v nedeljo v Zagrebu, je med drugim tudi javilo, da je seja upravnega odbora JPS verificirala plavača Draška Wilfana za člana.

Z ozirom na to vest, nam je poslal gospod Savo Sancin naslednji dopis: »V tej zadevi je nastal preokret, ki bo, kakor upam, napravil konec zadevi, ki je že dalj časa upravičeno razburila našo športno javnost, ki pravilno pojmuje vzgojevalni pomen sporta za našo mladino.

G. Draško Wilfan je namreč danes poslal ASK Primorje naslednje pismo:

A. S. K. Primorje

v Ljubljani.
S to svojo pismeno izjavo preključujem svojo verificacijsko prijavo za SK Ilirija v Ljubljani z dne 28. marca 1931, ki je bila predložena JPSu v Zagrebu dne 29. marca 1931 v svrhu moje verificacije za SK Ilirija.

S tem javno izjavljam, da se vracam v svoj matični klub ASK Primorje. Poslej bom nastopal, kakor preje le za barve ASK Primorje z istim navdušenjem, s katerim sem se doslej boril za svoj klub. V to svrhu sem podal pismeno izjavo za JPS v Zagrebu in v dokaz temu ponovno podpisal verificacijsko prijavo za ASK Primorje.

Ljubljani, dne 31. marca 1931.
Draško Wilfan, s. r.
Prosim cenjeno uredništvo, da v svrhu informacije javnosti objavite ta dopis.

Ljubljana, 31. marca 1931.

Z odličnim spoštovanjem

Savo Sancin, s. r.
(G. Draško Wilfan je enako pismo v svrhu objave poslal tudi naši redakciji. Op. ur.)

Graški Sturm in ISSK Maribor v Ljubljani

Stopnjema se bližamo boljše v našem nogometnem sportu. Oba vodilna kluba sta se potrudila, da predstavita ljubljanski publiki renomirana nasprotnika. Prvi je iz inozemstva, večkratni prvak Gradca, drugi je domačin iz Maribora.

Graški SK Sturm je klub, ki je dosegel na domačih, pa tudi tujih tleh lepe uspehe. Mnogokrat je gostoval v Splitu proti Hajduku z uspehom, pa tudi na zagrebških tleh je pokazal svoje zmogljivosti. V njegovem moštvu igra večina reprezentantov Gradca in celo avstrijski internacionalci Klima, kateremu je Sturm poveril vodstvo napadalne vrste.

ISSK Maribor, mariborski prvak, je znan naš sportni publiki. V zadnjih letih je ostro ograjal prvenstvo ljubljanskemu prvak in tudi v jeseni prošlega leta je odnesel nad Ilirijo zmago.

Turnir se bo vršil na oba dneva velikonočnih praznikov na igrišču Ilirije ob vsakem vremenu. V nedeljo igra predtekmo Ilirija proti Mariboru, v ponedeljek pa Primorje proti Mariboru.

SK Hrastnik : SK Jadran 1 : 1 (0 : 0). V Hrastniku je SK Hrastnik v nedeljo otvoril nogometno sezono. V predigr sta nastopila SK Amater rez. : SK Hrastnik rez. Po lepi igri je zmagalo moštvo SK Amaterja v razmerju 1 : 3. Glavna tekma SK Hrastnik : SK Jadran je končala z neodločnim rezultatom 1 : 1 (0 : 0). Prvak ljubljanskih drugorazrednih klubov SK Jadran, ki je nastopil s kompletno 1. garnituro se ni znašel na igrišču. Igra je bila odprta, od časa do časa se je opazilo premoč domačinov, ki so predvedli lepo igro. Tudi ljubljanski gostje so želi mnogo priznanja s strani športne publike, ki se je v precejšnjem številu odzvala vabilu domačega kluba. Moštvo Jadrana je bilo tehnično boljše, ali proti poirtvovalnim igralcem Hrastnika in dobremu vratarju, ki so igrali z veliko voljo, ni mogel Jadran zboljšati rezultata.

SK Disk : SK Svoboda, rez. 2 : 4. V nedeljo je gostovala rezerva ljubljanske Svobode v Domžalah ter premagala prva provincialnih klubov. Tekma je bila do konca napeta in je nudila gledalcem lep sport Svoboda, ki je v tehničnem oziru nadkriljevala moštvo Diska, ni smela podcenjevati agilnega nasprotnika, pri kateremu se ni mogoče velik napredek.

Iz LNP Obleje se vrne seje poslovnega odnosa redno vsako sredo ob 19. v

Barbara Gould

daje cenjenim damam na znanje, da je morala naznanjena posvetovanja odložiti na nedoločen čas, ker je njena asistentinja nenadoma obolela. 4612

BG

Delavski zbornici. Po današnji seji p. o. se vrši ob 20 kratka važna seja u. o. isto tam. — Tajnik I in II.

Mariborski zimskosportni podsavez. Smučarski izlet za Veliko noč na Peco priredi podsavez Odhod iz Maribora na velikonočno soboto popoldne oz. nedeljo zjutraj preko Prevalj-Mežice. Povratek v ponedeljek zvečer. Prijave zaradi prenosa sprejema do četrtka trgovina Sport-Roglič, Maribor Grajski trg. Vsemu članstvu želimo vselej velikonočne praznike. Tajnik MZSP.

ASK Primorje (nogom. sekcija). Danes od 15. dalje trening na igrišču obvezen za vse igralce.

ASK Primorje (plovna sekcija). Gimnastični treninji plavčev in plavčic se vrše redno vsak četrtek v telovadnici I. drž. gimnazije, Tomanova ul., vhod iz Gajve ulice, in sicer od 17.45 do 20. Vrš se v dveh skupinah, dame od 17.45 do 19., gospodje od 19. do 20. Treninji so obvezni za vse verificirane tekmovalce. Treninji se vrše pod strokovnim vodstvom — Sklicujem sestanek vsega članstva plovne sekcije za petek, dne 3. aprila ob 17. v damski sobi kavarn Emona, obvezen za vse članstvo plovne sekcije. — Načelnik.

SK Ilirija (table tenis). Jutri, v četrtek se vrši ob 20 pri Levu razdelitev nagrad in diplom obenem z doublefinale za prvenstvo Ljubljane. Vabljeni vsi člani in prijatelji tabletenisa.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes ob 18. na igrišču strogo obvezen trening za vse članice. Ob slabem vremenu se vrši trening na veselejšem.

K otvoritvi teniške sezone TKD Atene. Ugodna lega skrbno vzdrževanih teniških igrišč Atene v Tivoliju omogoča otvoritev prostorov že v prvih pomladanskih dnevih. V letošnjem letu se obeta izredno živahna sezona na rdečih atenskih prostorih. Društvo vrši tudi priprave za postavitev garderobe, omaric, prih itd., kar so dosedaj vsi pogrešali. Da pridejo vsi igralci na svoj račun, se bodo oddajali prostori po dveh sistemih, zaključeno in odprto. Prednost atenskih igrišč pred vsemi drugimi je v centralni legi in gozdnem zraku. Priporočamo zlasti našim damam igranje v dopoldanskih urah, ki bo na željo po odprtem sistemu razpoložljivo za prosto igro vsak dan, vsak čas. Na željo dobi igralec tudi trenerja. Prijave sprejema dnevno pisarna Atene, Dunajska cesta 1a II. nadstropje (Kreditna banka). Točna navodila in pojasnila daje odbor tenis-odseka v dneh rednega vpisovanja. Vpisovanje se vrši še danes v sredo 1. aprila t. l. od 16. do 19. v damski sobi kavarn Emona. Cene so od lanskis znižane in so: vse ure so razdeljene v fiksne in nefiksne ure. 250 Din za fiksirane in nefiksirane ure za dijake po 100 Din (fiksirane ure), in 150 Din za nefiksirane ure. Dijaki pa pri večernih urah nimajo nobenega popusta in plačajo prav tako 250 Din. Večerne ure so sploh na vseh prostorih fiksne. Teniška sezona se začne takoj po velikonočnih praznikih.

Radio

Izvillek iz programov

Sreda, 1. aprila

LJUBLJANA 12.15: Plošče (solo instrument). — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert radio-orkestra. — 19: Dr. Čampa: E-otna zakonodaja. — 19.30: Ruščina. — 20: Prenos koncerta iz Prage. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

BEograd 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17: Narodne melodije. — 17.30: Lahka godba orkestra. — 20.30: Dramski večer. — 21.15: Violinski koncert. — 22: Poročila. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20: Prenos programa iz Prage. — 22.10: Lahka večerna glasba. — PRAGA 19.05: Godba na saksofon. — 20: Reprezentantni koncert orkestra filharmonije. — BRNO 19: Prenos vsega programa iz Prage. — DUNAJ 11: Koncert orkestra. — 13.10: Plošče. — 19.25: Koncert lahke glasbe. — 20.10: V salonu glasbenih avtomatov. — VARŠAVA 17.45: Orkestralni koncert. — 20.30: Prenos koncerta iz Poznanja. — 21.45: Sluholgra. — 22.15: Koncert lahke glasbe. — BERLIN 18.10: Lahka godba orkestra. — 20.30: Mešan program. — 22.30: Zabaven program. — 0.30: Koncert Mozartove glasbe — KÖNIGSBERG 16.15: Koncert godbe na pihala. — 20: Pregled novih plošč. — 20.30: Mešan program. — 22.30: Prenos iz Berlina. — MÜHLACKER 16.30: Orkestralni koncert. — 19.45: Koncert na čelo. — 20.45: Sluholgra. — 21.35: Mešan program. — BUDIMPEŠTA 9.15: Plošče. — 18: Koncert na orgle. — 20: Umetniški večer. — 22.15: Klavirski koncert. — Koncert ciganske kapela. — RIM 17: Orkestralni koncert. — 19.50: Plošče. — 21: Prenos opere iz gledališča.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20

Sreda, 1. aprila: Mladotletje. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Cetrtak, 2: Zaprtlo.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20

Sreda, 1. aprila: Tosca. Gostuje gosp. Marij Šimenc D.

Cetrtak, 2: Zaprtlo.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.15.

Sreda, 1. aprila: Zaprtlo.

Cetrtak, 2: Zaprtlo.

GOSPODARSTVO

Težkoče pri pobiranju skupnega prometnega davka od poštinih pošiljk

Pretekli petek so že pričeli na carinarnicah pobirati skupni davek na poslovni promet od uvoženega blaga po lozadveni tarifi, ki je bila nedavno objavljena, dočim se v notranjem prometu, kakor znano, prične pobirati skupni davek danes. Ze prve dni so se pokazale nekatere težkoče, zlasti pri pobiranju tega davka od uvoženih poštinih pošiljk. Po zakonu o skupnem davku na poslovni promet (§ 4., točka 4.) se vzame pri uvozu po pošti kot osnovo za odmero skupnega davka najmanj desetkratni znesek pripadajočih carinskih davščin. Ze pri sestavi uredbe o skupnem davku na poslovni promet se je izkazalo, da je tak način ugotovitve vrednosti blaga v mnogih primerih, kjer je carinska obremenitev zelo visoka, nevdržan. Zato določa uredba, da se pri uvozu preko pošte vzame kot odmer-na osnova petkratni znesek carinskih davštev, ki se na dotično blago plačajo. Ker ta uredba ne more izpremeniti zakona, je bil včeraj proglašen zakon o izpremembah in dopolnitvah skupnega davka na poslovni promet, s katerim je tudi zakonsko izvedeno to znižanje odmerne osnove od desetkratnega na petkratni znesek carinskih davštev.

Ze prve dni, odkar se pobira skupni davek pri uvozu poštinih pošiljk, pa se je izkazalo, da vsebuje tudi pobiranje skupnega davka na podlagi petkratne carine v mnogih primerih trdote. Po pošti se pri nas naroča iz inozemstva predvsem sezonsko modno in galanterijsko blago, ki se mora ekspeditivno odpremljati. Običajno je to blago obremenjeno s carino, ki znaša 40 do 100 % vrednosti, pa tudi več. Ako se računa vrednost s 100 Din in carina s 60 Din, se na podlagi veljavnih določb pobere skupni davek skoro od dvojne vrednosti ocarinjenega blaga, to je od 300 Din (5 X 60), dočim znaša pri železniški brzovozni ali tovorni odpremi osnova le 160 Din, kar predstavlja vrednost ocarinjenega blaga. Razlika med odmero po pošti in po železnici je tako znatna, da je pošiljanje blaga v poštinih paketih za gotove vrste blaga skoro onemogočeno, zlasti, ker je poštini promet zaradi visokih pristojbin in večjih izdatkov za embalažo itak dražji.

Pri določanju vrednosti blaga za pobiranje davka na poslovni promet bi se moralo vse blago tretirati na isti način in po istih principih. Različnost v načinu odpremitve ne bi smela v tako izdatni meri vplivati na določitev odmerne podlage. Če je bil za uvedbo določanja vrednosti blaga pri poštinih paketih v višini petkratnih carinskih davštev morda merodajen administrativno - tehnični moment poenostavitve stopanja in olajšanja kontrole, moramo naglasiti, da ta argument ne drži. Carinski organi, ki odmerjajo carino, so dolžni v smislu svojih službenih predpisov ugotoviti točno vrednost uvoženega blaga in zato ni nikake tehnične zapreke, da se skupni davek na poslovni promet odmeri na bazi tako ugodnejše vrednosti. Tak postopek tudi ne zahteva več časa ali več manipulacij. Pretežna večina poštinih paketov je že sedaj opremljena s priložnimi fakturami in se na podlagi veljavnega zakona z razpisom tudi lahko uvede obveznost prilaganja faktur. To je tem lažje izvedljivo, ker morajo biti fakture po deviznih predpisih itak opremljene s potrdili, ki garantirajo njihovo pravilnost. Pri prohibitivni obremenitvi poštne prometa bo naši veletrgovini, ki zasluži od blaga, doseglega po pošti, le kaka 2 %, v bodoče nemogoče vvažati blago v obliki poštinih pošiljk. Pa tudi v nadrobni prodaji je položaj otežkočen, zlasti ker detajlisti uvažajo po pošti običajno manjše količine blaga, ki ga nujno potrebujejo in po katerem je zaradi sezone večje povpraševanje. Ker se je že v par dneh, odkar je uredba uveljavljena, izkazalo, da je pobiranje skupnega davka na bazi petkratne carine pri poštinih pošiljkah v praksi prav neprimerno in nevdržno in se kupujejo pritožbe, je Zbornica za TOI v Ljubljani nujno poslala finančnemu ministru obširno spomenico, v kateri tola-mači pritožbe interesentov in predlaga, da se tudi za poštini promet uporablja isti način odmerne, odnosno osnove za odmero davka, kakor velja za pošiljke v železniškem prometu.

Reklama in deokracija izložb

V četrtek 2. t. m. ob 20. zvečer se zaključijo večerni tečaj za reklamo in dekoracijo izložb, ki se vršil od 25. januarja pod okriljem Zavoda za pospeševanje obrti Zbornice za TOI v mali dvorani Narodne galerije v Ljubljani. Obenem z zaključkom tečaja se odprl razstava petnajst dekorativnih izložb in vzornejše del udeležencev tečaja, ki naj pokažejo, kakšne uspehe je dosegel ta tečaj, ki je bil dosedaj edini te vrste v Ljubljani.

Prireditelj je bila namenjena samostojnim trgovcem in trgovcem pomožnemu osebju. Program je vseboval teoretičen pouk o reklamni in dekoraciji, o svetlobni reklamni, nauk o barvni harmoniji, pouk o raznih slogih, vežbanje v reklamni pisavi,

Kuluk se sme pobirati samo od osnovnega davka

Važna odločba banske uprave

Ko je mestno načelstvo v Ljubljani pred tedni razgrnilo sezname oseb, ki so podvrženi odkupnini za kuluk, smo se postavili na stališče, da se sme kuluk odmeriti samo na podlagi osnovnega davka, ne pa od skupne vsote osnovnega in dopolnilnega davka odnosno od 3 % davka na nove zgradbe. Mestno načelstvo, ki je sicer v načelu proti kuluku, pa je smatralo, da je mogoče tolačiti zakonske predpise le v tem smislu, da se kuluk odmerja od osnovnega in dopolnilnega davka, kar bi seveda povzročilo znatno povečanje obremenitve.

Na podlagi pritožb, ki so jih vložili razni interesi, je banska uprava z odločbo od 21. marca t. l. št. 136/193 razveljavila sezname o zavezancih za ljudsko delo odno-se o odkupnini, kolikor je bil v teh seznamih kuluk odmerjen na podlagi dopolnilnega davka ali pa 3 % davka na nove zgradbe. Hkrati je banska uprava odredila, da se seznam v navedenem smislu popravi. S tem je avtoritativno odločeno vprašanje, kaj tvori podlago za odmero kuluka in je potrjeno naše stališče, da se ima kuluk odmeriti le od osnovnega davka. Ta odločba je velikega pomena, ker bi bilo sicer breme kuluka za številne obvezance neprimerno višje.

Zbornica za TOI v Ljubljani —

Iz življenja in sveta

Umetni človek — ustvarjen

Velik uspeh ameriškega fiziologa Edgea — Živo bitje ustvaril električni proces — Zanimivi komentarji evropskih učenjakov

»Kakor poročajo iz Washingtona, se je profesorju W. E. Edgeu posrečilo odkriti skrivnost umetne ustvaritve človeškega življenja. Bitje, čigar ustvaritev se je posrečilo dr. Edgeu, se je »rodilo« brez staršev — s pomočjo električnega procesa. (Poročilo uradnega ameriškega »Radio Press« 29. marca 1931, oddano ob 8.15 zjutraj.)

Dr. W. E. Edge

Problem umetnega človeka v dvajsetem stoletju ni več samo genialna zamišljena zadeva kakšnega pisatelja, temveč je resen predmet moderne znanosti, zlasti med ameriški učenjaki, ki razpolagajo z bogati materialnimi sredstvi milijonarjev.

V zadnjih letih sta se bivala s problemom ustvaritve umetnega človeka predvsem dva anglosaksonska znanstvenika: J. S. Chirole, profesor biokemije in W. E. Edge, profesor fiziologije, ki je ustvaril tik pred vojno biofiziološki inštitut v Clevelandu. Oba učenjaka sta dosegla veliko priznanje v znanstvenem svetu.

1914 je imel J. S. Chirole (sicer prepričan kristjan) predavanje v Association for the advancement of science, ki je povzročilo veliko senzacijo. Vnela se je strastna polemika med učenjaki in že se je zdelo, da je profesor Chirole v zmoti. Spor v znanstvenem svetu se ni polegel niti med svetovno vojno in se je vnel znova, ko je Chirole 1925 nastopil s dokazom svoje teo-

rije. Posrečilo se mu je, da je »izoperirala« mišje embrione iz materinega telesa in jih ohranil pri življenju celih dvanajst dni.

Toda med tem, ko se je prof. Chirole bavil s tem problemom bolj teoretično, se je bavil prof. W. E. Edge izključno praktično. V času Chiroleovega uspeha z mišjimi embrioni je imel Edge že živo tkivo, izrežano iz embrionalnega kokošjega srca. To tkivo živi še danes in je last angleškega kirurga L. Müllerja v Oxfordu.

V začetku januarja je imel W. E. Edge, član številnih znanstvenih organizacij in vodja univerzitetnega inštituta, eksperimentalno predavanje, h kateremu je prišel možganski ekstrakt (torej iz nekdanje žive substance pridobljeno neživo, toda organsko snov) z gotovimi beljakovinami in rudninskimi solmi. V kratkem času so nastale iz teh produktov nove tvorenine z vsemi znaki enostaničnih živin. Profesor Edge je izjavil, da morejo »živeti« ta »bitja« v primernem hranilnem ekstraktu do 15 dni.

To je vse, kar je bilo doslej znano o Edgeovem eksperimentu. Dokler ne dobi znanstveni svet njegovega izčrpnega poročila o njegovem najnovejšem odkritju, ostane njegov uspeh zavrt v temo.

Bolj zanimiva za javnost pa je vest, da pripravlja učenjak Chauspauis na podlagi Edgeovega odkritja znanstveno, utemeljeno razpravo, v kateri hoče dokazati, da so ektogetični otroci docela možni in da je ta metoda rojstva edina pot za selektivno vzgojo značajev in delovnih moči.

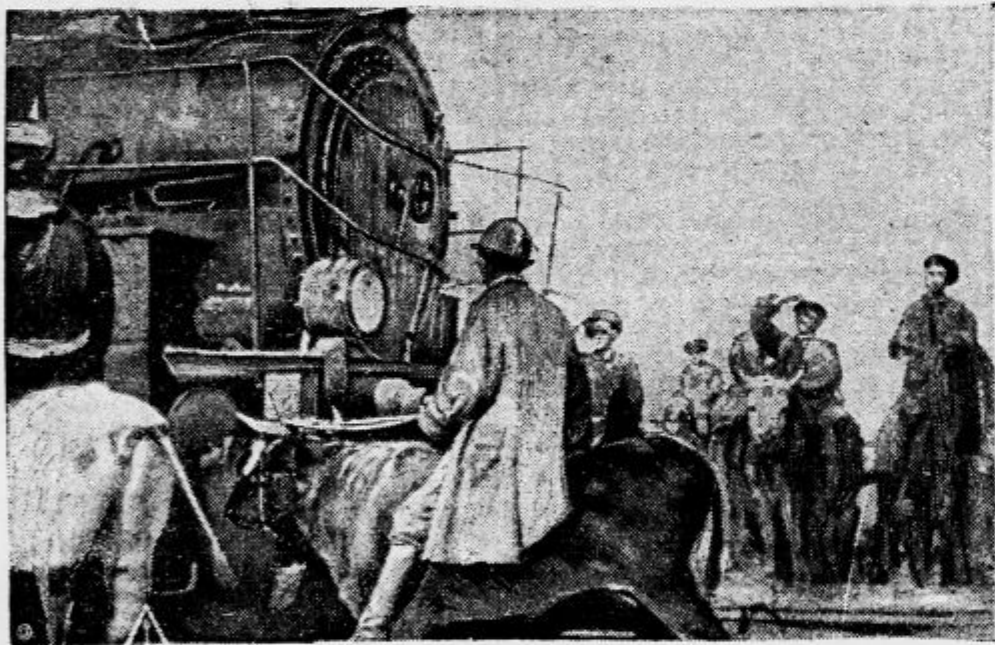
Kakor poročajo iz Berlina, se je znameniti fiziolog dr. Schwarzsberger odločno izjavil proti praktičiranju ektogetične metode v Nemčiji, češ da Nemci ne morejo slediti Anglosasom v njih odločbi na erotično življenje.

Za Veliko noč

izredno poceni obleke, površniki, perilo, nogavice, kravate pri trvdiki

DRAGO SCHWAB, Ljubljana

Otvoritev prve albanske železnice

V nedeljo so v Albaniji na svečan način izročili prometu prvi del železniške proge, ki bo vezala prestolnico in Elbasan s pristaniščem v Draču. Na sliki vidimo odposlance posameznih albanskih plemen, ki so prijezdili na voličih s svojih krških gora, da se udeležijo slavnostne otvoritve prve albanske železnice.

Ogromne najdbe zlata v Berlinu

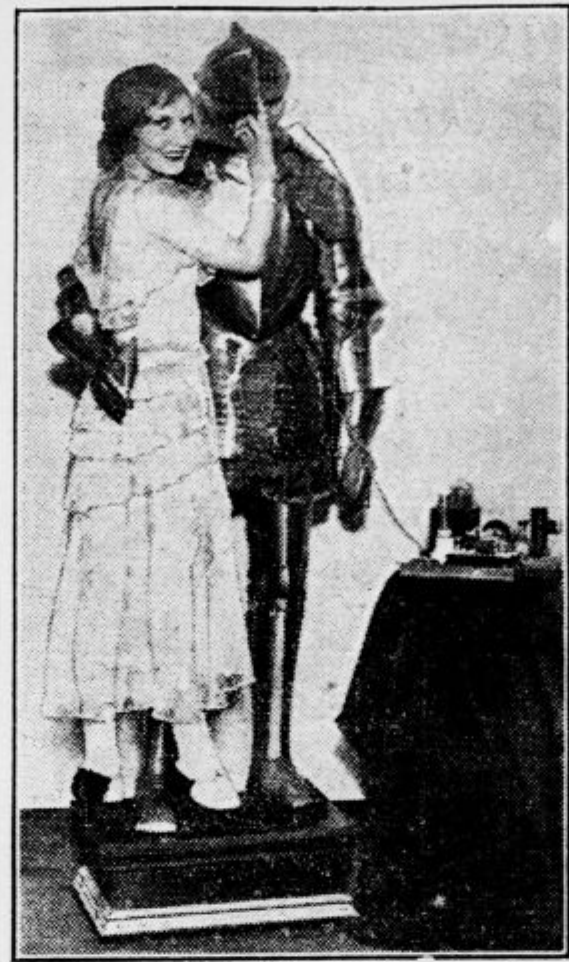

Pogled na izkopanine pred Reichstagom, ki jih nadzoruje predsednik parlamenta Loebe (levo). V krogu: »čarodejka« Mataloni.

Italijanska »čarodejka« Mataloni, ki je že v svoji domovini odkrila senzacionalne najdbe, je na povabilo nemške vlade dospela v Berlin, kjer se ji je v zadnjih dneh posrečilo odkriti pod Trgom republike ogromne zlate zaklade. Po površni cenitvi zadostuje vrednost najdbe za odpravo večine davkov. Zakladi izvirajo najbrž iz tretjega stoletja pr. Kr.

»Inteligenten« električni robot

Na spomladanski radio razstavi v New Yorku je vzbujal velikansko občudovanje umeten električni človek-robot, ki s svojimi sposobnostmi lahko nadomestja vsakega malo bolj okornega strežaja ali služkinjo. Robot, ki je normalne človeške velikosti, je narejen iz železa, bakra in kavčuka, Mozgane, živčevje, mišičevje in drobovje

mu tvori labirint električnih žic, kontaktov in elektromagnetov, ki se v svojih funkcijah tako duhovito vjemajo med seboj, da robot ni le zmožen vseh hišnih opravil, marveč do neke mere celo samostojno misli in reagira na vnanje vtiske.

Kdor ga je videl na razstavi kretati se s srkalom za prah po sobanah in ga čul odgovorjati na razna vprašanja obiskovalcev, je le težko verjel, da ima pred seboj avtomat. Ko je nekdo navzočih pozval na telefon v razstavi, ki je robot jadrno odložil srkalno, pohitel k aparatu in se tri in pol minute razgovarjal z gostom. Še delj pa se je zabaval z mično Američanko miss Kitty Rogers, ki ju vidimo skupaj na sliki.

Zbogom makaroni, živila sloka Italija!

Vodja italijanskih futuristov Marinetti je napovedal nelzposno vojno makaronom, češ, da so krivi trebušnosti sedanjih Italijanov. Rimljani so bili sloki, ker niso poznali makaronov, ki so nedvomno srednjeveška severnjaška pridobitev, žalostna zapuščina katerihkoli nasilnih osvojevalcev svete Italije.

V navzočnosti več sto povablencev je otvoril Marinetti v Turinu prvo futuristovsko restavracijo z imenom »Sveti tek«. Jedilnik je vseboval naslednje jedi: juha »Solnce«, pečenka »Plastika«, »Ultravirilec«, »Redilni travnik«, »Naše morje« in »Sredozemska solata«. Na to je imel Marinetti govor o prihodnji jedi »Tečaj in ravnik«, ki je morala istočasno predložiti tropsko vročino in tečajni mrz. Na temelju iz trdo kuhanih jajc se je dvigal stebel iz olupljenih pomaranč, ki ga je krasilo letalo iz vložnih gob. Glavni del jedi so ostrige, sol, poper in sladoled. Pristno odvajalno sredstvo!

Končno je Marinetti naznanil, da bo kmalu natisnil lastne futuristovske kuhinjske bukve v boju za klasično sloko Italijo.

Davek na mačke

Finančni položaj nemških občin je tako malo rožnat, da ga skušajo reševati z najbolj kurioznimi davčnimi domislicami. Tako so spravili draždanski mestni očetje po težkih muhah davek posebne vrste na svet, davek na mačke. Protestov tako s strani privatnih ljubiteljev mačk kakor tudi s strani Zveze za zaščito mačk (tudi to imajo v Nemčiji) se je nabralo seveda poln koš, no, mestni očetje tega koša niso hoteli upoštevati in so vztrajali na tem, da mora vsaka muca nekaj odrediti za svojo glavo.

Najprej so hoteli napraviti statistiko, da bi videli, kako se jim bo davek obnesel, in so razposlali po mestu kopo podrejenih organov, da bi natančno prešteli mačje repe. Organi so šli in ko so se po nekoliko dneh vrnili z rezultatom, se je rezultat glasil: V Draždanih je okroglo 80.000 mačk. Kako so te našli in kaj se je pozneje zgodilo, ni znano, vsekakor pa je moralo biti nekaj čudnega vmes, kajti po kakšnem tednu, ko je začela občina izdajati marke za mačji davek, se je občina izkazala, da jih ni treba za 80.000 mačk, temveč kvečjemu za 18.000... Kako je bilo to mogoče? Ali se je bilo ostalih 62.000 mačk med tem pogreznilo v zemljo od smramote, da bodo spadale odslej pod fiskus? Ni mogoče ugotoviti in tudi Draždanci pravijo, da se jih niso dotaknili, kakor ogroženo zavračajo trditve, da bi bili v teh dneh pojedli kaj več »zajčje pečene« nego normalno.

Vsekakor je občinski svet s svojo akcijo tako propadel, da v prihodnjem proračunu, kakor je slišati, mačjega davka ne bo več med postavkami.

Najnovejša organizacija

»Petit Temps« poroča o ustanovitvi Zveze ljudi s srčno napako v Parizu, ki šteje med svojimi utemeljitelji vodilne strokovne zdravnike. Srčna napaka je postala v našem času prav tako razširjena in nevarna bolezen kakor n. pr. jetika ali rak. Bolniki potrebujejo stalno zdravniško opazovanje in posebno hrano. Zveza bo oskrbevala 3 posebne bolniške blagajne in primerne restavracije. Članarina znaša samo 2 franka letno. V zvezi se je priključilo že več deset tisoč članov. Zveza bo širila za zdraviljenje srčne napake potrebne nauke, podpirala bolnike in njim pred vsem skrbela njih stanju primeren zaslužek.

Briand prvi podkralj v Kambodži

Briand na studijskem potovanju po Kambodži v razgovoru s sultanico Dal Ahik. Danes nastopi francoski vnajni minister Briand svoje novo mesto kot podkralj v Kambodži. Z ozirom na strog tradicijo prebivalstva se bo moral stalno oblačiti po običaju tamošnjih poglavarjev, kakor je to storil že na svojem studijskem potovanju.

Razkroj materije se je posrečil!

Senzacionalno ozadje eksplozije v New Yorku — Pridobivanje ogromne energije iz vodika — Preventivni ukrepi ameriških oblasti

Šele zdaj so se razvedele nekatere podrobnosti o silni eksploziji, ki je pred 14 dnevi porušila elektrokemični laboratorij General Electric Company v New Yorku. Ozadje te katastrofe je tako fantastično, da bi bilo težko verovati vanj, če ga ne bi do neke mere razkril sam predstojnik First Standard Officea, Henry Dwight, ki je pri eksploziji na prav čudežen način utekel smrti in je zdaj skupaj z mladim fizikom Mac Wernyjem v O'Neylevem sanatoriju v New Yorku.

General Electric Company se že več let bavi s prav visokimi električnimi napetostmi, s pomočjo katerih si obetajo doseči razkroj materije:

razbitje atomov, pri čemer bi se sproščala velikanska energija, tako da bi bilo moči v bodočnosti nadomestiti z njo vsa današnja goriva, pred vsem premog in petrolej. O teh poskusih, ki jih je vodil mladi, genialni fizik Mac Werny, se je pred nekaj meseci sicer že pisalo, toda namišljene uspehe, ki so se baje dosegli v razkroju materije, je General Electric Company odločno zanikala.

Minulo poletje pa je G. E. C. po načrtih Stanfordske univerze konstruirala za Wernyjev laboratorij novo električno aparaturo

za ogromno napetost 12 milijonov voltov, ki jo je potreboval učenjak za napajanje novo izumljenih Coolidgeovih elektronskih cevi, ki zaradi posebne vrste stekla, ki kaže v svoji strukturi izredno redko prostorsko mrežo molekulov, emitirajo žarke elektronov 2 do 2 in pol metra daleč v atmosferi pod normalnim pritiskom. S temi elektronskimi žarki, ki se s pomočjo sferično oblikovanih elektrod lahko z velike površine koncentrirajo v eno samo točko, je nameraval Werny razbiti atome vodika in vodik pretvoriti v helij.

V ta namen je uporabljal sistem rezervarjev, iz katerih je gnala posebna črpalka

zmeš vodik in nekatere žlahtnih plinov z velikansko brzino skozi šobo iz sintetičnega ogla. Na ta pretok plina, ki je v 2 milimetra debelem curku sikal skozi šobo in ki so ga močne sesalne posrskavale v velike gazometre na prostem, so bili iz bližine 15 cm namerjeni elektronski žarki 4 Coolidgeovih cevi. Ko so na nje priključili ogromno električno napetost 12 milijonov voltov, je plin na pretoku mahoma zažarel v slepeči vijoličasti luči. Temperatura je silno narasla. Plini, ki so pritekali v vnanje gazometre, so imeli še po ekspanziji temperaturo 817 stopinj Celz in v mešanici so ugotovili

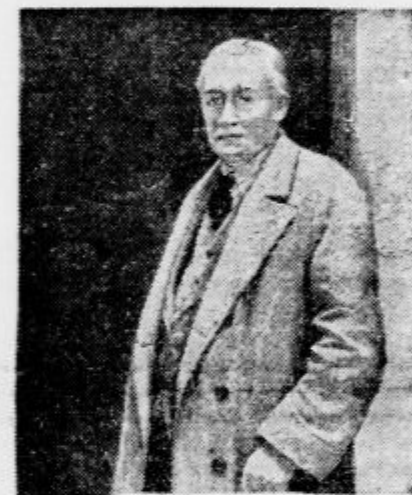
malenkostne množine helija

Po šestminutnem delovanju pa je sesalna naprava iz neznanega vzroka mahoma odpovedala in trenutno nato je sledila silna detonacija, ki je do tal porušila železobetonsko poslopje laboratorija in zdrobila vse dragocene aparate. Od obeh laboratorijev: Boylstona in Hartha, ki sta imela ta čas opravka pri aparatih, so po odstranitvi

ruševin našli le koščke zgoljenih kosti. Mac Werny in Dwight, ki sta bila

v trenutku katastrofe

v sosednem prostoru s stikalnimi ploščami, kjer sta baš beležila potrošeno električnega toka, pa sta se na čudežen način rešila smrti. Silni zračni pritisk ju je namreč pahnil skozi laboratorijsko okno na dvorišče, kjer sta nezavestna obledela. Werny si je pri padcu zlomil obe roki in

Henry Dwight

dobil tako težke notranje poškodbe, da bo težko okreval. Dwight se je sicer tudi težko poškodoval, vendar se pa njegovo stanje naglo boljša, tako da v O'Neylevem sanatoriju, kjer je v zdravniški oskrbi, že lahko sprejema obiske.

Dwight trdi, da je Werny s svojim poskusom

nespodbitno dokazal

pravičnost teorije o razkroju materije. V mešanici vodika in žlahtnih plinov so po pretoku skozi katodne žarke ugotovili majhne množine helija, vrh tega pa tudi silni narastek temperature izključuje vsak dvom, da je Wernyju dejanski uspeh, pretvoriti del vodika v helij in pri tem sprostiti velikansko energijo, ki se je pojavila v obliki toplote.

Kako je nastala eksplozija, zanesljivo še ne ve povedati. Sodi pa, da se je tisti hip, ko je zaradi pokvarjene sesalne priprave prenehal obtok plina, ves vodik, ki je bil takrat v območju katodnih žarkov,

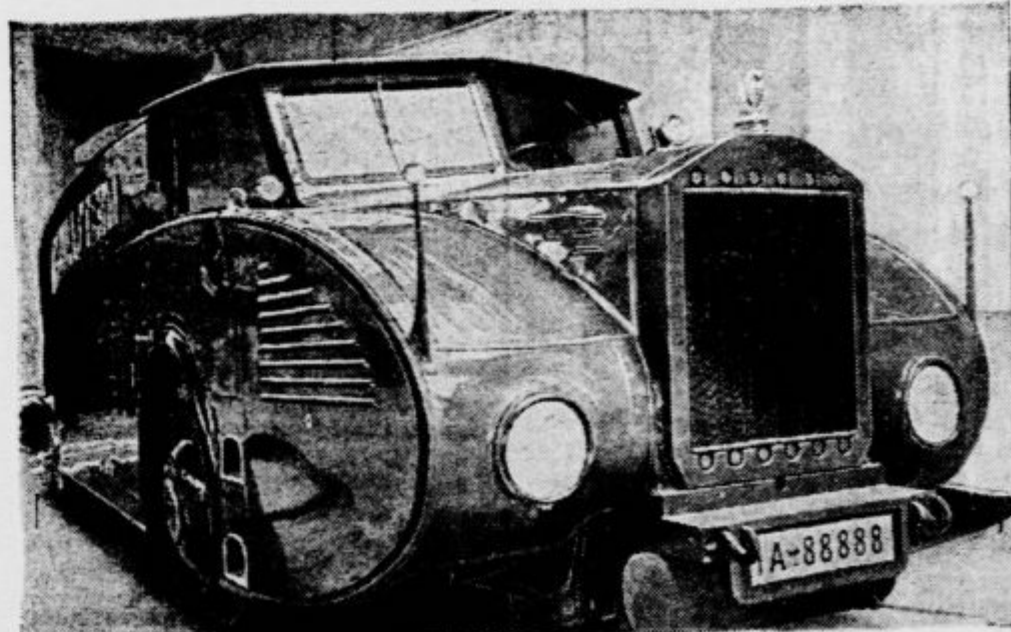
mahoma pretvoril v helij

in se je dobila ogromna energija sprostita v obliki eksplozije.

Nespodbitno dejstvo je torej, da se je razkroj materije dejanski posrečil. Ameriška oblastva so ukrenila vse potrebno, da se ne razve prava vrednost Wernyjevega poskusa, ker bi to utegnilo povzročiti uprav panične perturbacije v vsem današnjem energijskem gospodarstvu.

Edina slovenska tedenska revija
»Življenje in svet«. — Posamezna številka 2.— Din.

Neprekosljliva zvijačnost kralja chicaških banditov

Sloviti poglavar chicaških banditov Al Capone, ki mu je policija zadnji čas venomer za petami, si je omislil za svoja temna pota orjaški oklopni avtomobil (200 k. s.). Policijski avtomobili so ga že ponovno zalotili, pa jim je jeklena trdnjava, ki jo v brzini ne morejo dohiteti, doslej še vedno »ušla«.

E. Ebenstein:

Dva zakona

Roman

Tedaj je jezno nadaljevala: »Kaj ti je prav za prav? Ni ti odgovora mi ne daš! Na kaj neki misliš?»

Maja je odgovorila: »Na svojo bodočnost mislim, mama. Lord Lyon mi je nasvetoval, naj grem, kadar poteče moje tukajšnje obveznosti, na Angleško — in jaz sem mu dala besedo.»

Mati je kar obnemela. Nato je jela opsipati Majo z vprašanji. »Lord Lyon? Besedo si mu dala? A kje si vendar govorila z njim? Tak govori že!»

Maja ji je vse povedala.

Gospa Meta jo je poslušala z naraščajočim razburjenjem. Ob besedi »priateljstvo« se je zaničljivo zasmejala. »Kaj je temu človeku tvoja bodočnost vobče mar? Taka predrznost, da se te upa spremljati! In obljubila si mu? Nu, k temu bom smela menda tudi jaz kaj pripomniti. Res te ne razumem, Maja!»

Služkinje z lučjo še vedno ni bilo in gospa Heidlauffova je jela na vse pretege zvoniti.

Naposled je dekle prineslo svetiljko.

Ko se je gospa Heidlauffova ozrla na hčer, je strahoma opazila, da je bil njen obraz ves solzan.

»Maja — za Boga, Maja. kaj ti pa je? Zakaj jočeš?»

In Maja, ki je bila drugače tako ponosna, hladna in premišljena, je brez odgovora mahoma vrgla materi na prsi in zaihtela kakor majhno dete.

Gospa Heidlauffova jo je vsa zmedena božala po temnih laseh, zadajala nešteto vprašanji, ki so vsa ostala brez odgovora, in na-

9

zadnje v popolnem nedoumevanju zmajala z glavo. »Morda pa preveč poje,« je pomislila, »te večne izkušnje ji kvarijo živce.«

To jo je spet spomnilo hčerinega potovanja na Angleško in njeno razburjenje je izšlo v drugi, pomnoženi izdaji.

Služkinja je bila med tem prinesla večerjo in Maja se je počasi umirila.

Izkušala je raztolmačiti vso stvar. Kaj pa naj dela vekomaj tu na Dunaju, kjer je pevk na prebitek in je vsak drugi človek diletant, ki iz ničemurnosti sili na oder in tako odjeda poklicnim pevkam kruh? V svojo zabavo vendar ne poje. Tudi do tega ji ni, da bi do smrti zastoj prepevala na dobredelnih prireditvah. Živeti hoče in si ustvariti neodvisen, zagotovljen obstanek.

Za ta poslednji stavek je mati živahno pograbila. Saj to je hotela tudi ona! To je potrebno, zakaj ona sama ne bo večno živela. Že zdaj se čuti pogosto kar od sile utrujeno od tega večnega poučevanja — in tako je že dolgih dvajset let, od jutra do večera, zdaj sem, zdaj tja po velikem mestu, naj bo vreme kakršno hoče! In nato se je prvokrat pokazalo, kako si je ona predstavljala Majino bodočnost. Učiteljica petja naj bi postala. To je bil skromen, a zagotovljen in spodoben kruh.

Maja bi se bila skoro na glas zasmejala. Tak tudi ona naj bi dajala ure in od zore do mraka begala po mestu sem ter tja! Ponočnovila je vse, kar ji je bil lord Lyon na povratku tako prepričevalno razložil. Ne da bi se zavedala, se je toplo, skoro navdušeno zavzela zanj. On ni bil tak kakor drugi moški. Vsega, kar je plemenito, vendarle ni prav sumničiti in vsega kar je veliko, ni prav tajiti.

A zdaj se je gospa Meta Heidlauffova šele razvnela. Slovesno je proglasila, da so vse to fraze. V plemenite nagibe ona kratkoma ne verjame. Svet je neusmiljen in podel in vsi ljudje brez izjeme so nizkotneži. Vsak pozna samo svojo lastno korist. In moški? Hladno in porogljivo se je zasmejala. Divje živali so gu-

tovo bolj velikodušne do žensk kakor ti kralji stvarstva, ki jih vodi zmerom samo ena želja: ponižati žensko, jo potlačiti in storiti nesrečno.

Maja jo je poslušala s čedalje večjim odporom. Njene črte so otrpnile v krčevitu togosti. To je bila že tolikokrat slišala. A zdaj se je nekaj v njej nejasno upiralo zoper take besede. »Če bi bila svet in človek res taka, kakor jih ti slikaš, mama,« je dejala naposled, »ali bi bilo potem vobče še vredno živeti?«

Mati je skomignila z rameni.

In zdajci so se iz Majinih temnih oči iznova udrle solze. V obupu si je pritisnila roke na obraz. »O mati — mati! Mar mi ne bi bila vcepila toliko ošabnosti in zaničevanja do moža! Če bi bila manj krivična in manj nezaupljiva, morda ne bi bila danes tako nesrečna!«

Gospa Heidlauffova ni razumela ničesar več. Temen strah se je vzdignil v njej. Nesrečna? Mar je bil njen otrok nesrečen? Zaradi česa — moj Bog? Ali ni bila storila za Majo vsega, kar je mogla? Ali ne bi dala zanj poslednje kaplje krvi?

A preden se je utegnila osvestiti v svoji zmedeni in prepadenosti ter obsuti Majo z novimi vprašanji, je ta mahoma vstala in si obrišala solze. Neznani izraz odločnosti, kakršnega mati še ni bila videla pri njej, je bil na njenem obrazu.

»Veš kaj, mama, dovolj se mstara, da morem sama odločiti o svoji bodočnosti. Proč hočem — in tudi moram, zakaj tukajšnji zrak me duši. Ne ugovarjaj mi več, če me imaš kolikaj rada — in,« tu je postal Majin glas mehak, »čeprav se ti zdi to potovanje nes pametno in lord Lyon slab človek — pusti vsaj meni vero, da ni tako! Nekaj — kako upanje, kaj lepega, nenavadnega vendar mora biti človeku pred očmi, če ga naj ne bo konec v tem življenju —« Odvrnila se je. Že v tretje so ji planile iz oči solze in zadušile besede. »Tako trudna sem — lahko noč!« je zamrmrala in naglo odšla v sosednji kabinet, kjer sta imeli z materjo spalnico.

SOKOL

Sokolsko lutkovno gledališče v Konjicah je imelo svojo otvoritveno predstavo v nedeljo, 22. marca t. l. popoldne v telovadnici. Vprizorilo je »Gašperčkov junaški čin« zelo posrečeno, zlasti je ugajal »Gašperček«, katerega si želijo naši malčki še velikokrat videti. Vse vloge so bile v dobrih in spretnih rokah, režija igre br. Podlogarja in njegova inscenacija je bila zelo zadovoljiva. Lutke delajo sestram Križničevi, Sučovi, Zoretovi in Režabekovi, ki so jih pripravile, vso čast, saj se lahko merijo te lutke po izdelavi in ličnosti z onimi na ostalih sokolskih lutkovnih odrih v naši državi. V mariborski Sokolski župi je konjski lutkovni oder drugi po številu. Pričakovati pa je, da se bo po njih številu v župi kmalu pomnožilo. Obisk je bil tako pri otvoritveni predstavi, kakor pri reprizi 25. marca t. l. zelo dober, v nedeljo je bila vsa dvorana popolnoma razprodana. Odrasli in mladina so se pristrčno zabavali. Pripravlja se že prihodnja predstava »Martin Krpan«.

Vaditeljski tečaj dravinjskega Sokolskega okrožja se je zaključil v nedeljo 29. marca t. l. Tečaj je obiskovalo povprečno 15 udeležencev in sester iz posameznih edinic okrožja, samo društvo Vilanje ni poslalo nikogar v tečaj. V tečaju so se predavale tudi za letošnje javne nastope obvezne prostne vaje. Bratom in sestram želimo množične uspeha na okrožnem zletu.

Hočete dokazov?

Pridite! Dokažemo Vam, da so »DOKO« čevlji ročno izdelani, najnovejši modeli in moderne barve. Cene najnižje. 5309

»DOKO« Prešernova ulica

Zastopnikom

spretnim in solventnim vseh mest Jugoslavije, oddamo zastopstvo belgijskih motornih koles.

Ponudbe z navedbo referenc »Rush«, hotel »Merano«, Maribor. 5313

Kitara

španski model, pravi mahagoni, grandijozen poln ton za reklamno ceno Din 320.— razpošilja tvrdka ALFONZ BREZNIK, ul. čit. Glasbene Matice, LJUBLJANA, Mestni trg 3. Največja zaloga vseh glasbil in strun v Jugoslaviji. 4076

POHIŠTVO

Posteljni na, preproge, linoleum, zastori, blagovi za zastore.

Reducirane cene ori
KAROLU PREIS
MARIBOR
GOSPOSKA ULICA 20.
Ceniki gratis. 5325

Kaj naj čita nežno čuteča žena?

Roman R. Tagoreja: »Dom in svet«. Izdala »Tiskovna zadruga«.

Rezultat natječaja za izradu skica za novogradnjo gradske štedionice u Sarajevu.

Na konkurs, koji je raspisala Gradska štedionica u Sarajevu za izradu idejnih skica za svoju palatu u Kralja Petra ulici prišlo je pravovremeno 47 projekata.

Žiri, koji je bio sastavljen od gospode:

Načelnik Asimbeg Mutevelić,
podnačelnik dr. Dušan Jeftanović,
podnačelnik dr. Ivan Pavičić,
direktor dr. Vita Kaven, zamj. posl. direktora,
prof. ing. arh. Edo Šen, iz Zagreba,
direktor ing. Gjorgje Božić,
graditelj Miloš Miladinović,
ing. arh. Dušan Smiljanić,
advokat dr. Niko Andrijašević,
ing. Nikola Makale, kao perovodja.

dodijelio je I. nagradu u iznosu od Din 25.000.— arhitektu ing. Mati Baylonu iz Sarajeva pod šifrom »192831«, II. nagradu od Din 18.000.— arhitektima Milovanu Kovačeviću i Josipu Pičmanu iz Zagreba pod šifrom »G. S. S.« i III. nagradu u iznosu od Din 12.000.— arhitektu Helenu Baldasaru iz Sarajeva pod šifrom »33333«.

Dva otkupa svaki po Din 6000.— dodijeljeni su projektima pod šifrom »461903« i »222333«. Osim toga žiri je preporučio za otkup u iznosu od Din 6000.— Upravi štedionice projekat pod šifrom »112211« i ako to nije bilo predviđeno.

Natjecatelji, kojima je dodijeljen otkup treba da jave Upravi Gradske štedionice, da li pristaju na otkup.

Sarajevo, dne 28. marta 1931.

Gradska štedionica u Sarajevu

ZAHVALA

Ob smrti naše preljube mamice in soproge, gospe

Gusti Simončič roj. Treo

sme preželi toliko sočasnih izjav, da nam ni mogloče zahvaliti se vsakomur posebej.

Radi tega izrekamo tem potom vsem, ki so nas tolažili v naši žalosti, darovalcem prekrasne cvetja in vencev ter vsem, ki so spremili blagopokojnico na njeni zadnji poti, najiskrenejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 30. marca 1931.

5314 **Žalujoči soprog z otroci.**

ZAHVALA.

Za premnoge izraze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom težke izgube našega dragega brata in strica, gospoda

Teodorja Ratkola

se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo izrekamo č. duhovščini, gg. zdravnikom, g. županu z odborniki, vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja ter vsem prijateljem in znancem, ki so ga v tako lepem številu spremili na njegovi zadnji poti.

V Murški Soboti, dne 30. marca 1931.

4601

Žalujoči ostali.

100

Champion

vodilna svečica se dobiva povsod!

Generalno zastopstvo in skladišče za Jugoslavijo:
ROBERT WEINBERGER D. D., ZAGREB, GAJEVA UL. 10.

Akvizičijskega uradnika

za obisk zasebnih strank iščemo. Prednost imajo gosposdje z izkuštv v zavarovanju ali prodaji državnih papirjev, vendar tudi gosposdje, ki po dosedanjem delovanju imajo izgled na uspeh. — Ponudbe pod »Eksistencac« na Jugosl. Rudolf Mosse, d. d. Zagreb, Jelačićev trg št. 5. 4507

Zahvala

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega preljubega soproga, oziroma očeta, starega očeta, tasta, brata in strica gospoda

Karla Robausa

izrekamo tem potom vsem našo najpristrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo gospodu stolnemu župniku megr. Umeku za tolažilne besede ob odprtem grobu, isto tako se zahvaljujemo g. mest. načelniku dr. A. Juvanu in g. obč. svetnikom.

Nadalje se zahvaljujemo go-podom gasilske zveze z g. Pfeiferjem na čelu, mariborski požarni bramb in njenemu kapetanu g. I. Vollerju, kakor požarnim brambam iz R. vanja, Razvanja, Pekr, Studenc, Pohrežja, Kamnice, Ruš, Sv. Miklavži. Hoč. Rač in požarni brmbi delavnice drž. železnice. Sočasno so zahvaljujemo zastopnikom požarnih bramb iz Celja in Ptuja, kakor zastopnikom vseh drugih požarnih bramb.

Nadalje se zahvaljujemo gg. članom moto. in avtokluba, kakor številnim poklicnim tovarišem.

Posebno se zahvaljujemo pevskemu društvu pekov, kakor tudi godbam požarne bramb iz Pekr in Omladine za žalostinke.

Končno se zahvaljujemo vsem darovalcem prekrasne cvetja in vencev, sploh pa vsem, ki so pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

V Mariboru, dne 31. marca 1931.

Žalujoči ostali.

Zahvala

Ob nenaadni izgubi našega ljubljene soproga in očeta, gospoda

Jakoba Pettauer

bodi za izraze sočutja vsem najiskrenejša zahvala.

Zlasti pa onim, ki so dragega pokojnika spremili na njegovi poslednji poti.

V Ljubljani, dne 31. marca 1931.

5315

Žalujoča rodbina.

Jutrovi mali oglasi imajo siguren uspeh!

